

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.551

Živahna akcija mednarodne diplomacije:

Važna posvetovanja evropskih kabinetov

Danes dopoldne sta se sestali k izrednim sejam angleška in francoska vlada, za jutri pa je sklicana seja italijanske vlade — Vsa posvetovanja se nanašajo na češkoslovaški problem

LONDON, 30. avgusta. r. London kaže vedno več znakov vznešenja zaradi mednarodnega položaja. V zunanjem ministristvu trajajo skoro neprestano posvetovanja. Nenadni poziv angleškega poslanika v Berlinu Hendersona, ki se je včeraj z italom pripeljal v London, in nenadno sklicanje plenarne seje angleške vlade se tolmači kot nov dokaz za resnost položaja.

Ministrski predsednik Chamberlain se je včeraj dopoldne vrnil v London. Takoj po svojem prihodu se je sestal z zunanjim ministrom lordom Halifaxom in finančnim ministrom Simonom. Pred tem je imel lord Halifax dolgo konferenco z angleškim poslanikom v Berlinu Hendersonom in z glavni diplomatski svetovalec angleške vlade Rogersom Vansittartom. Kakor se doznava, je bil Henderson pozvan v London, da informira angleško vlado o namerah Nemčije. V Londonu bo počakal na sklepe današnje plenarne seje vlade, njo se bo z novimi navodili vrnil v Berlin. V londonskih krogih smatrajo za verjetno, da bo Anglija izvršila v Berlinu novo denaržo.

Vsi ministri, ki so se mudili na dopustu v Angliji ali v inozemstvu, so dobili poziv, naj se z najhitrejšim prevoznim sredstvom nemudoma vrnejo v London. Člani vlade bodo ostali polnoštevno zbrani v Londonu najbrže ves ta teden, ker pričakujejo še ta teden važnih odločitev. Že sama okolnost, da je bila plenarna seja vlade sklicana med še trajajočimi parlamentarnimi posvetovanji, se tolmači za javnost kot znak izredno kritičnega zunanjega položaja.

Zunanjemu ministristvu je uvedena skrajna pomembna služba. Ministrstvo je v stalni zvezi s Prago in Parizom. Razgovori v Pragi pripisujejo v londonskih krogih posebno važnost. Splošno je bila opažena večernja dolga konferenca zunanjega ministra lorda Halifaxa s češkoslovaškim poslanikom dr. Masarykom, ki je informiral angleško vlado o novih nedolgovladnih češkoslovaških vladi, ki naj tvorijo osnovo za nadaljnja pogajanja in ki predstavljajo po sodbi londonskih vladnih krogov mlačno češkoslovaško popustljivost. V Londonu priznavajo, da je češkoslovaška šla že do najskrajnejše meje in da se od nje ne more ničesar več zahtevati.

Važna seja francoske vlade

Pariz, 30. avg. r. Danes dopoldne ob 10. se je pričela v elizejski palači seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika Lebruna. Ta seja je po informacijah iz vladnih krogov posvečena izključno proučevanju zunanjepolitičnega položaja. Zunanji minister Bonnet bo podal podrobno poročilo o razvoju češkoslovaškega problema. V merodajnih pariskih krogih zagotavljajo, da postopata London in Pariz v najtesnejšem sporazumu. Zaukrat vodi posredovanje Anglija sama, toda v danem primeru boste Anglija in Francija nastopili skupno in z vsemi sredstvi zaščitili neodvisnost in nedotakljivost češkoslovaške republike in zastavili ves svoj vpliv, da dosežeta mirno rešitev sudetsko-nemškega vprašanja.

Nenaden sestanek italijanske vlade

Rim, 30. avg. r. Za jutri je sklicana seja italijanskega ministrskega sveta. Ta nenaden sestanek ministrskega sveta se spravlja v zvezi z napetim mednarodnim položajem. Kakor zatrjujejo, bo Mussolini obvestil člane vlade o stališču, ki naj ga zavzame Italija v primeru kakega konflikta. V poučenih krogih zatrjujejo, da želi Italija mirno poravnavo med Češkoslovaško in Nemčijo ter da nima prav nikakega interesa na oboroženem konfliktu v Srednji Evropi. Italija v danem primeru tudi ne bi mogla priskočiti na pomoč Nemčiji, pač pa je pripravljena s primerno diplomatsko akcijo podpirati njeno zunanjo politiko.

Odmev na ameriških borzah

New York, 30. avg. e. V Wallstreetu so bili včeraj zabeleženi najnižji tečaj v tekočem mesecu, kar je posledica strahu pred dogodki v Evropi. Prodajni papirji so padli za 3 točke, prodanih pa je bilo 1.250.000 akcij. Od 788 tečajev jih je samo 31 poskočilo, dočim jih je 684 padlo, 73 jih je pa ostalo neizpremenjenih.

Značilni manevri angleške vojne mornarice

London, 30. avg. e. Na letošnjih jesenskih manevrih angleške vojne mornarice v Severnem morju bo sodelovalo 60 bojnih enot. Manevri se prično 6. in končajo 14. septembra. V službenih krogih ne potrjujejo vesti, da se vrše ti manevri zaradi trenutne politične mednarodne situacije, vendar je angleška flota kakor vedno v pripravljenosti za vsake eventualnosti.

Manevri naj pokažejo, da je brodogradnja, stacionirano v britanskih vodah, sposobno braniti angleško obalo.

Henlein pri Benešu

London, 30. avgusta. AA. Reuter. V dobro poučenih londonskih krogih se je razvedelo, da bo Beneš danes sprejel v Pragi Henleina. Vsi poudarjajo, da je ta sestanek silno važen in da bo verjetno odločilen za usodo nadaljnjih pogajanj. Poročajo, da je lord Runciman mnogo pripomogel, da bo prišlo do tega sestanka. Če bo izid sestanka med Benešem in Henleinom ugoden, tedaj bo mogoče nadaljevati pogajanja. Pravijo, da bodo Henleina spremlili na sestanku glavni voditelji sudetske nemške stranke.

Kaj sodijo v Parizu

Pariz, 30. avg. e. Glede na posamezne faze diplomatske delavnosti in na razvoj raz

mer v češkoslovaški, francoski politični krog dozdaj še niso zavzeli definitivnega stališča. Kot najvažnejši dogodek zadnjih dni smatrajo tukašnji politični krog dalekosežno razumevanje, ki ga je pokazala Anglija za položaj v Srednji Evropi. Govori finančnega ministra Simona in Churchill ter živahna delavnost najuglednejših članov angleške vlade, ki je posvečena večinoma rešitvi sudetskega vprašanja, po tem prihod angleškega veleposlanika Hendersona iz Berlina v London, kakor tudi politična delavnost misije lorda Runcimana — vse to je po mišljenju francoskih diplomatskih krogov dokaz, da se angleška vlada mnogo trudi za mir v Evropi. Ta delavnost angleških merodajnih činiteljev se bo nadaljevala. V francoskih krogih opozarjajo, da bodo z nemške strani čakali, s kakšnimi informacijami se bo vrnil v Berlin poslanik Henderson. Francoski politični krog menijo, da ni izključeno, da

pride do odločilne akcije z angleške strani, ki bo po svoji formi izredna.

Italija odobrava stališče Anglije

Rim, 30. avg. e. Direktor »Giornale d'Italia« Virgino Gajda je objavil včeraj članek, v katerem odobrava govor angleškega finančnega ministra Simona. Gajda smatra, da govor ni toliko važen zaradi tega, ker bo v glavnem ojašal uspeh Runcimana, kakor zaradi tega, ker je Simon poudarjal, da angleška vlada ne bo nikdar kakor tudi ni poprej pristopila h kakršnokoli ideološki fronti. Prijateljstvo Anglije do drugih držav ni odvisno od tega, kakšne politične razmere imajo posamezne države in kako se upravljajo. Gajda pravi, da se Italija popolnoma strinja s stališčem Velike Britanije.

Pokojsninski zavod v Sarajevu

Premalo število zavarovancev ovira uspešen razvoj te važne socialne ustanove

Sarajevo, 30. avg. e. V prostorih Trgovsko-industrijske zbornice je bila včeraj konferenca strokovnjakov in delegatov, ki naj bi sklepali o ustanovitvi Pokojninskega zavoda v Sarajevu. Poleg predsednika dr. Antona Milavca in direktorja Vrančiča iz Ljubljane so konferenci prisostvovali tudi delegati Zbornice za trgovino in industrijo iz Sarajeva, predstavniki občine in nameštenske organizacije Botič. S konferenco so udeleženci poslušali poslanico ministru za promet dr. Spahu, ki je v Sarajevu, in ga obvestili o svojem delu ter ga obenem prosili, naj se zavzame za njihovo akcijo pri ministru za socialno politiko. Predstavniki Pokojninskega zavoda iz Ljubljane so obvestili ministra dr. Spaha, da so prišli v Sarajevo z namenom, da ovržejo glasove, češ da so oni proti

ustanovitvi Pokojninskega zavoda v Sarajevu. Ravno tako so predlagali, naj vodijo bodočo avtonomno organizacijo njeni lastni predstavniki, ker gotovo boljše poznajo razmere. Na koncu so delegati izročili ministru še eno predstavko, v kateri opozarjajo, da je predpogoj za ustanovitev podružnice ali avtonomne organizacije Pokojninskega zavoda v Sarajevu večje število članov. Doslej je prijavljenih le 3090 članov, kar je vsekakor premalo. S saraevske strani se je poudarjalo, da je pri Okrožnem uradu v Sarajevu prijavljenih 85.000 delavcev in uradnikov, pri »Merkurju« pa 1200. Če bi pripadalo samo 7% vseh zavarovancev Pokojninskemu zavodu v Sarajevu, je gotovo, da bi lahko uspešno deloval. Minister dr. Spaho je obljubil, da se bo zavzel za njihove želje.

Vedno strožji režim v Palestini

Kljub temu pa se množe atentati in spopadi

Jeruzalem, 30. avg. e. Palestinska vlada je uvedla strogo tiskovno cenzuro, in sicer zaradi tega, ker so ekstremni Arabci uporabljali informacije tiska o gibanju vojaških in policijskih sil in so na podlagi teh akcij vodili svoje teroristične napade. Tako se je ugotovilo, da je vest, ki so jo objavili listi, da je angleška ladja »Retjuz« zapustila palestinske vode, imela za posledico naglo povečanje terorističnih akcij. V bodoče bodo smeli listi objavljati sama službena obvestila o terorističnih akcijah in gibanju čet in policije. Kljub temu pa

se atentati, napadi in oboroženi spopadi nadaljujejo. V neki kavarni v Haifu je nekdo streljal z revolverjem na tri Arabce in jih hudo ranil. V Nablusu je oddelek čet pognal v zrak neko poslopje. Trije Arabci so bili pri tem hudo ranjeni. Na cesti med Haifo in Jeruzalemom je skupina Arabcev-teroristov ustavila poštni avtomobil in odnesla štiri poštne vreče. Blizu Nablosa so redarji zaplenili arabski tovarni avto, poln pušk, dinamita in streliva. Oba Arabca, ki sta vozila tovor, sta bila aretirana in odvedena v ječo v Nablusu.

Kitajci nudijo odločen odpor

Na več mestih so prešli v ofenzivo in pognali Japonce v beg

Hankov, 30. avg. e. Na severni obali reke Jangce kitajske čete že dva dni razvijajo veliko aktivnost. Včeraj so prešli v protinapad na vsej fronti. Ob 9. so Kitajci zavzeli mesto Tansum in pregnali Japonce v smeri Ankanga. Juzgozpadno od tega so zavzeli še eno mesto. V severnem delu Ahveja so kitajske čete zadržale veliko japonsko kolono, namenjeno iz Sučova proti Hankovu. Po hudih bojih, ki so se razvili, so se Japonci umaknili in zapustili poleg drugega materiala na bojišču 20 tankov. Kitajci so preganjali bežeče Japonce še več kilometrov in jim zaplenili še tri tanke ter mnogo drugega vojnega materiala.

Tokio, 30. avgusta. AA. Po 26 urni borbi so japonske čete zavzele zelo važne postojanke ob železniški progi Hopej-Sance. Japonska letala so bombardirala Kinghan, ki je 15 km severno od Hankova. Večina tovarn in vojnih skladišč je porušena.

Mandžurci prehajajo na kitajsko stran

Hankov, 30. avg. e. V severnem delu province Hopej sta prešla na kitajsko stran dva velika mandžurska oddelka v polni bojni opreml.

Nov incident na Jangceju

Shanghai, 30. avg. e. Po poročilih iz centralne kitajske fronte je prišlo v nedeljo do novega ameriško-japonskega incidenta na jezeru Pojang blizu Kiukianga, ko se je ameriška rečna torpedovka »Monokaki« pripravljala, da odpluje proti odredbi japonskih vojni oblasti. Ko je torpedovka odplula, so blizu nje eksplodirale štiri mine, ki pa k sreči niso napravile nobene škode. Na protest komandanta vojne ladje so Japonci odgovorili, da je Jangce vojni področje in je zaradi tega plovlba po njem zvezana z nevarnostmi.

General Franco o tujih prostovoljcih

Odklanja vsako kontrolo in pristaja le na številčno enakomeren umik

BURGOS, 29. avg. Posebni Havasov dopisnik je od generala Franca prejel naslednjo izjavo, v kateri v bistvu izjavlja: Kar se tiče stališča nacionalne vlade glede umika prostovoljcev, ne gre pri tem za nepopolnost načrta o umiku prostovoljcev, ampak upoštevati moramo popolno neupoštevanje dejanskega stanja. Zainteresirana država pri sestavljanju tega načrta ni bila navzoča. Številni člani tega

odborna v Londonu ne poznajo nekaterih okoliščin in ne vedo, da 50% tujcev, ki se bore v vrstah rdečih, ni vstetil v ta načrt. Na drugi strani pa je odbor za nevnešavanje v svoji skrbi za mir v Evropi enostavno širil idejo o umiku evropskih prostovoljcev, kakor da prostovoljci iz drugih držav ne bi bili vojaki. Severno-ameriški tisk je še nedavno pisal, da je v republikansko Španijo odšlo 30.000 prosto-

voljcev iz Severne Amerike. Med padlimi republikanskimi vojniki vsaj 50% ni bilo Evropejcev.

Novinar je nato vprašal generala Franca, če bo umik prostovoljcev škodoval nacionalistični Španiji. Franco je zanikal in dodal, da bi se bila vojna končala že v novembru 1936, če ne bi bilo tujih prostovoljcev, ker je bila rdeča vojska premagana ob vratih Madrida. Nato pa je prišlo 6000 mednarodnih borec, ki so omogočili nadaljevanje vojne in odpora. Sele tedaj smo se mi odločili, da priznamo častno mesto prostovoljcem iz drugih držav, ki pa so že zdavnaj prosili, da bi se lahko borili v naših vrstah. Pravilno in enakomerno umikanje tujih prostovoljcev ne bi prav nič zavrla naš zmagoviti pohod.

Franco je nato še poudaril, da je Barcelona sprejela načrt o umiku prostovoljcev, ker ga hoče izbrabljati v tolikšni meri, kolikor misli, da bi ji lahko koristil. Franco misli, da Barcelona računa s tem, da ne bo morala nikdar izvajati obveznosti, ki izvirajo iz tega načrta. Franco je prepričan, da imajo prostovoljci barcelonske armade ponarejene potne liste. Prav tako je na tisoče tujcev, ki se bore v vrstah rdečih, dobilo špansko državljanstvo.

Franco meni, da je problem težak, vendar pa ga je mogoče zadovoljivo rešiti. Opozoril je na to, da je nacionalistična Španija predlagala enakopravni umik 10 tisoč prostovoljcev.

Nazadnje je dopisnik Havasa vprašal generala Franca, kaj misli o morebitnem posredovanju. Franco je odgovoril: Tisti, ki žele posredovanje, podpirajo rdeče in so sovražniki Španije. Nacionalistična Španija je zmagala, in nikdar ne bo dopustila, da bi ji kdo vzel tudi najmanjši del te zmage, ali pa to samo poskušal.

Polna zaposlenost oboroževalne industrije

Amsterdam, 30. avgusta. AA. Fokerjeve tovarne letal so v zadnjih dneh dobile toliko naročil, kakor nikdaj poprej. Trenotno dela v tovarnah 2000 delavcev.

Dotok židov v Ameriko

Washington, 30. avgusta. AA. (Havas) V smislu ameriške politike prihaja sedaj v USA 100 židovskih beguncev dnevno. Iz Berlina pa poročajo, da ameriško veleposlanstvo v Berlinu ne izdaja več vizumov židom, ker je kontingent že za 2 leti izčrpan.

Koncentracijska taborišča tudi na Madžarskem

Budimpešta, 30. avg. e. Po poročilih nekaterih listov je vlada sklenila, da bo ustanovila večje koncentracijsko taborišče.

Lev v cerkvi

Amsterdam, 29. avg. AA. V Sittardu se je pripetil nenavaden dogodek. Nekemu levu se je posrečilo zbežati iz cerkvene kletke in je vdril v cerkev sv. Mihaela med službo božjo. Cerkev je bila natito polna vernikov. Lev si je utiral pot skozi goste vrste prestrašenih ljudi, odvijajoč jih z glavom. Ko je prišel pred glavni oltar, je mirno legel. Naposled so prišli iz cerkve krotileci, ki so odpeljali leva iz cerkve nazaj v njegovo kletko.

Orkan porušil 200 hiš

Yuktan, 29. avg. r. Nad polotokom Yuktan, je besnel včeraj strahovit orkan, ki je porušil nad 200 hiš. Silno škodo je povzročil tudi v prostornih gozdovih. O številu žrtev še ni točnih podatkov, ker so prekinjene z Yuktanom vse telefonske in bzojavne zveze.

Velik požar v Bruslju

Bruselj, 29. avg. AA. V velikih pristaniških hangarjih je nastal požar. Oganj je uničil med drugim 8.000 bal bomba in mnogo drugega blaga v vrednosti 5 milijonov frankov.

Kralj Ahmed Zogu I

Danes slavi Albanija 10-letnico svoje monarhije. Pod vodstvom kralja Zogu I. je Albanija v preteklih letih zlasti na gospodarskem polju lepo napredovala

10 letnica monarhije v Albaniji

Tirana, 30. avg. e. Danes so se v Albaniji začele štiridnevne svečanosti v proslavo 10-letnice monarhije. Zato proslavo je prestolnica dobila svečano lice. Prispele so delegati iz vseh krajev države. Prva svečanost je bila na Skenderbegovem trgu v navzočnosti predstavnikov parlamenta, civilnih in vojnih oblasti, šolske mladine, ter raznih kulturnih in sportskih organizacij. Pred poslopjem mestne občine je bil prirejen festival narodnih pesmi. Svečanosti se je udeležil tudi japonski poslanik iz Rima Masa Aki Hota, ki je akreditiran tudi v Tirani. V Tirano je dospel tudi predsednik angleške mednarodne trgovske zbornice Watson, ki je na poučnem potovanju po Evropi.

Dr. Stojadinović zopet na Bledu

Bled, 30. avg. e. Včeraj se je z beograjskim brzovlakom pripeljal na Bled ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović v spremstvu šefa kabineta Dragana Protića.

Novi šef kabineta ministra za telesno vzgojo

Beograd, 30. avg. e. Z odlokom ministra za telesno vzgojo naroda je imenovan za šefa kabineta ministrstva za telesno vzgojo naroda znani šolski delavec in novinar Stjepan Celarc.

Boji v Španiji

Pariz, 30. avg. e. Bitka v okolici Gandeze je končana. Nacionalistična artiljerija in letalci sicer še bombardirajo republikanske postojanke in nacionalistične čete so tudi izvršile še nekaj manjših napadov na republikanske pozicije, ali v splošnem je nacionalistična ofenziva končana. Vsa mostišča, za katera se je vršila najljubša borba, so v rokah republikancev. V Estremaduri se borbe nadaljujejo. Republikanci so napredovali proti Kastueru, njih čete so zavzele tri vasi in dospole do železniške proge, ki vodi od Madrida proti Badajosu. Na centralni fronti so nacionalisti izvršili nenaden napad v sektorju Las Perdicas in zavzeli pozicije vladnih čet. Borbe se nadaljujejo.

Italijani ukinjajo dvolastnike na francoski meji

Pariz, 30. avg. e. Italijanske oblasti so pozvale 30 kmetov dvolastnikov iz francoske vasi Isola, ki se nahajajo na italijanski meji v departmaju Alt Maritim, da v teku 48 ur zapuste svojo zemljo, ki se nahaja na italijanskem teritoriju. Oni, ki se bodo temu odzvali, dobe rok mesec dni, da končajo žetev in da prepeljejo živino na francoska tla. Po preteku tega roka bodo italijanske oblasti ukrenile vse potrebno, da dobe to ozemlje v svoje roke. Gre za teritorij, ki je v neki pogodbi, sklenjeni med Napoleonom III. in Italijo, ostal pod italijansko upravo, čeprav je pripadal Franciji. Ukrepi italijanskih oblasti so izzvali veliko pozornost ne samo pri prizadetem prebivalstvu, temveč tudi v Parizu. Listi prinašajo dolge apele prebivalstva vasi Isola na vlado, naj jim priskoči na pomoč.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Borzna poročila.

Inozemsko borzo

Carib, 30. avgusta. Beograd 10.—, Pariz 11.95, London, 21.3050, New York 437.50, Bruselj 73.9250, Milan 23.0250, Amsterdam 238.10, Berlin 175.30, Duma 29.—, Praga 15.08, Varšava 82.30, Bukarešta 3.25.

Politični obzornik

Nou tednik v Ljubljani

Pred tedni je bil izhajati v Ljubljani v Hrovatinski tiskarstvu nov tednik pod imenom »Tabore«. Izdaja ga združba »Slovenske tiske, odgovorni urednik lista pa je Maks Rejec, ki je obenem tudi predstavnik zadruga. Kdo je duhovni oče novega lista, nam ni znano. List pravi, da hoče zbrati okoli vse slovenske demokratične kmetice, delavce, obrtnike, delovno inteligenco in druge delovne sile v eno slovensko demokratično gibanje. Kdo naj bo na čelu tega »gibanja«, list žal ne pove. »Tabore« baje »pozdravljajo vsi«, tako zatrjuje uredništvo v zadnji številki v posebnem članku. V katerem poudarja med drugim tudi to: »Če bi »Tabore« izdajalo kapitalistično podjetje ali kakšna fatirana protijudska stranka, bi ga tudi lahko izdajali s slikami, prilogi in t. d. Toda »Tabore« je edini list v Sloveniji, ki ga izdaja zadruga, v kateri so zadrugarji delavci, kmetje, obrtniki, uradniki itd. Zato ima »Tabore« eno prednost, ki je nima noben drug tednik, da bo dosledno branil slovensko in demokratično politiko, ker ga res izdajajo delovni ljudje, ne pa kako za »konzorcijsko skrivno kapitalistično podjetje, ki išče denarnega ali političnega dobička in ki danes piše tako, jutri pa bo spet drugače pisalo. Kdor hoče pošten demokratičen slovenski tednik, ta bo kupil in naročil »Tabore«, kdor pa rabi časopisni papir, bo naročil »Domovina«.

»Domoljub« in druge podobne liste, kjer bo dobil za 1 do 2 dinarja 8, 16 ali celo 20 strani ničvrednega papirja...»

Pregledali smo prvih pet števil novega tednika, ki se tako povzdiguje nad ostale s svojimi tedenskimi tovaršili, in videli, da je v njem tudi dosti časopisnega papirja, pa prav malo pametne vsebine.

O angleškem admiralu in Hlinki

V glavnem glasilu JRZ »Samouprava« čitamo: »Ni še dolgo od tega, ko je neki dalmatinski narodni poslanec z dr. Mačkova liste — vsekakor z odobrenjem političnega vodstva v Zagrebu — izročil admiralu angleškega brodogradnje, ki je prišlo v posete naši jugoslovnski mornarici, pismo prošnje v imenu — hrvaškega naroda. Angleski admiral je vrget to politično prošnjo v torbico, ves začuden, da se morejo pri nas dogajati takšne nerazne stvari. Popolnoma v slogu tega »važnega političnega akta« v Splitu, je bila sestavljena posebna delegacija hrvaškega naroda, ki jo je dr. Maček poslal na pogreb patra Andreja Hlinka. Tam kaliterna (dr. Mačkov poslanec, ki je izročil admiralu ono »prošnjo«), tu dr. Pernar (dr. Mačkov poslanec na Hlinkovem pogrebu) A politično vodstvo neprestano očita naši vladi, da se baje zadržuje ne zavzema za Čehoslovake, a se istočasno demonstrativno udeležuje pogreba Andreja Hlinka. Mi razumemo, kaj je to. Eno je »zanjmanje«, a drugo »motranje« politika dr. Mačka. Samo kako bodo to bratje Čehoslovaki razumeli? Glavno je, da delamo demonstracijo, če ničesar drugega ne razumemo! — Čehoslovaki že vedo, da je bila politika Hlinka prav taka, kakor dr. Mačkova v Jugoslaviji!

Knjige na grmado!

Klerikalna »Hrvatska straža« je objavila preteklo soboto to-le beležko: »Beograjsko Vreme« (znano politično glasilu naše vlade) priobčuje dopis iz Dubrovnika v naslovom preko treh stolpcev. Naslov glasi: »Glasilo Katoliške akcije v Dubrovniku predlaga na grmado don Kazaljevo »Čos« in vsaj polovico starejših, novejših in najnovejših naše književnosti.« Članek je oster in tendenciozen napad na don Stjepa Kusijanovića, urednika dubrovnike »Narodne svijesti« (dubrovniki klerikalno glasilu). — Stvar je nas zanimala. Vzeli smo v roke »Vreme« z dne 26. t. m. in prečitali ominozi dopis iz Dubrovnika. Tu smo čitali: »Bivši mokrskiški župnik don Stipe Kusijanović nadaljuje v »Narodni svijesti«, organu Katoliške akcije, svoje »evangeljske« razlage o pokojnem katoliškem župniku in književniku donu Antonu Kazalji. On se je naprej muči okrog vprašanja don Kazalja »duševnega ravnotežja« in Schopenhauerjevih zaključkov o zvezi med genialnostjo in blaznostjo. Na ta način ostane javnosti dolžan onih bistvenih dokazov, ki bi ji mogli priložiti vsaj približno sliko spisov, za katere se danes — po skoraj pol stoletja — predlaga grmada...» Vreme« zaključuje dotični dopis iz Dubrovnika tako-le: »Mesto da našo nepočeno javnost prepriča o brezvrlednosti don Kazaljevega eposa kot proizvoda »bolnih možganov«, likvidira don Kusijanovića svojo krščansko in kritično dolžnost z inkvizitorskim predlogom, naj se epos »Čos« vrže na grmado...» — Kje je v tem dopisu kak »oster in tendenciozen napad na častivrednega Kusijanovića, ki hoče pokojnega književnika Kazalja proglasiti za blaznega zato, ker mu njegov, v njegovi zapuščini se nahajajo, in se neobavljajo epus radi protiklerikalnih tendencij, ne po godu? Bil bi pa res na mestu zelo, zelo oster odgovor, ako uvažujemo, da je častiti don Kusijanović napisal med drugim tudi to-le: Bilo bi najbolje, ako bi sedanjega zakoniti lastnik rokopisa »Čos« ta Kazaljev strašni »galimatijaz« enostavno izročili — ognju in ga tako enkrat za vselej uničili. S tem bi jugoslovnska književnost pravičnejše ne izgubila, kakor bi tudi njeni namani ne škodovalo, ako bi kdo kupil in na grmadi sežgal vsaj polovico starejših, novejših in najnovejših naše domače književne produkcije...»

Ideologija hru. kmetkega pokreta

V zagrebškem klerikalnem tedniku »Neodpela« čitamo: »Znano je, da je sv. oče papež dal na indeks prepovedanih knjig knjigo nacionalsocialističnega ideologa Alfreda Rosenberga »Der Mythos des 20. Jahrhunderts«. Čitamo v časopisih, da bo koncem meseca septembra izšla v Zagre-

Palača »Slavijek« dosegla vrh

Porabili so 200 vagonov cementa in 24 vagonov železa

V palači bo 33 stanovanj

Ljubljana, 30. avgusta. Palača banke Slavije je dosegla svoj vrh; prihodnje dni bo veliko, 30 m visoko poslopje, ki je ena izmed največjih stavb v Ljubljani, pod streho. Z njim bo dobil nebotičnik dostojen pendant po velikosti in posebno lepi fasadi.

Poslopje so začeli betonirati ob koncu preteklega leta po projektu arh. inž. I. Medveda. Delo je prevzela Stavbna družba. Pripravišalnih del, podpiranje starega poslopja in izkopa, so se pa lotili že jeseni. Precej zamudno je bilo betoniranje kletnih etaž. Klet ima delno 2 etaže. Najnižje je kotlarna in sicer 7,60 m pod cestnim hodnikom, med tem ko je prva kletna etaža 2,90 m pod hodnikom. Kot posebno kletno etažo bi lahko imenovali še poseben jašek vzdolž obhodnega zidovja ob cesti in 4,60 m pod cestnim tlakom. Ta jašek je za Ljubljano novost; v njem bodo skrite vse instalacijske napeljave, a služil bo tudi za prezračevanje kletnih prostorov. Poseben njegov pomen pa je, da bo izoliral obodno zidovje ob cesti od zvočnih tresljajev, ki jih sicer železobetonski kot dober prevodnik zvoka prenaša od tal do najvišjih nadstropij.

Zazidana površina poslopja meri 1.100 kvadratnih metrov, kar že dokazuje samo na sebi, kako velika je stavba. (Tako na primer zazidana ploskev nebotičnika meri 400 kvadratnih metrov.) V prostorni kleti bodo razen dvornic številne shrambe za trgovske lokale. V pritličju bodo ob Tyrševi cesti in Gajevi ulici trgovski lokali. Ob novi ulici, ki bo ležala v smeri pasaze med novo palačo in Dukičevim blokom, pa bodo poslovni lokali banke Slavije. Bančne pisarne bodo ob novi ulici tudi še v prvem, drugem in tretjem nadstropju, med tem ko bodo v teh nad-

stropjih ob Tyrševi cesti in Gajevi ulici razne trgovske in druge pisarne. V zgornjih nadstropjih, v IV., V. in VI. bodo stanovanja. Največ stanovanj bo dvosobnih in trisobnih, pa tudi enosobnih. Stanovanj bo 33 stanovanj. V sedmem nadstropju sli podstrešju, ki ga betonirajo zdaj, bodo primnice, sušilnice in shrambe. Obodni zid se konča v balustradi, ki je učinkovit zaščitni poslopja.

Ko je bilo končano betoniranje kleti in je poslopje začelo rasti nad zemljo, je delo napredovalo zelo hitro ne le za naše razmere: povprečno v 11. dneh je bilo betonirano vsako poslopje. Da je delo tako hitro napredovalo, je treba predvsem pripisovati modernim organizaciji in uporabi strojev. Poslopje Slavije je drugo v Ljubljani, ki ga grade s pomočjo mogočnega žerjava. Stroj dviga bremena tudi v višino sedmega nadstropja.

Kakšna bremena je prenesel žerjav, nam najlepše kaže poraba gradiva. Dostojno se porabili že okrog 230.000 kg železa za železobetonske 24 vagonov in 200 vagonov cementa.

Ce računamo, da so začeli delati v večjem obsegu šele v začetku leta, so spravili poslopje v osmih mesecih pod streho.

Pročelje palače bo posebno solidno, kajti poslopje bo obloženo ob Gajevi ulici in Tyrševi cesti od tal do vrha z naravnim kamnom. Takšnega pročelja še nima v Ljubljani nobeno poslopje. Podstavek bo obložen s črnim bosanskim granitom, nadstropja pa z rimskim travertinom, ki je svetle barve. Poslopje bo že zaradi svojega pročelja upravičeno zaslužio ime palače. Kamnoseka dela je prevzelo podjetje A. Vodnik.

Vsa dela bodo končana čez leto dni. Prihodnje leto ob tem času bodo zasedeni že vsi prostori.

Pogumna rešitev iz Save

Razburljivo reševanje obupnega dekleta iz savskega kanala pri Majdičevem mlinu v Kranju

Kranj, 30. avgusta. Včeraj med 1. in 2. popoldne sta se ob Savi blizu Majdičevega jezusa sprehajala tovarniška delavka pri Prešernu Silva Medvešek in njen fant Stanko Turk. Najbrže sta se nekaj spila, kajti, kakor hitro sta se ločila in se je fant nekoliko oddaljil, je deklet planilo k Savi in skočilo v savski kanal pod zatvornicami Majdičevega jezusa. Turk je obupno dejanje svoje izvoljenke videl in prišel klicati na pomoč. Sam, čeprav vešč plavanja, se ni upal v vodo po svoje deklet.

V tem času je šel proti Struževu skozi savski park brivski pomočnik Milko Kunstelj. V bližini Suhadolnika je začel klicati na pomoč in takoj odhitel na kraj nesreče, kjer je videl kako se Medveškova potaplja v Savi. Kunstelj je hitro sklekl vrhno obleko in planil v vodo, kjer je deklet že izgubilo na dno. Kunstelj se je potopil za njo in jo kmalu privlekel na vrh.

Voda je tam globoka 6 m in je nevarnost tem večja, ker zaradi bližine zatvornic nastajajo vrtnice, ki vlečejo na dno.

Med tem se je na bregu Save nabralo mnogo ljudi, tudi moških, izmed katerih pa se nihče ni upal pomagati pri reševanju. Ljudje so kričali v strahu, da bo še Kunstelj utonil, ko se je moral boriti z vodo in z utopljeno, ki se ga je hotela okleniti. Na noben način je ni mogel spraviti k bregu, ker je precej težka, končno pa jo je pograbil za lase in po četrturnem plavanju nezvestno pripeljal na breg. Malo je manjkalo, da se tudi Kunstelj ni onesvestil zaradi prenehanja napora. Z umetnim dihanjem so nato Medveškovo obudili v življenje. Turk je bil rešitve tako vesel, da je svoje deklet kar objemal. Kunstelj je znan kot dober in pogumen reševalec in je pred kratkim iz Kokre rešil utopljeno Šipico. Za svoje pogumno dejanje zasluži vso pohvalo.

Jeremijada avtobusnih izletnikov

Avtobus je pozabil na potnike v Italiji in se vrnil brez njih v Ljubljano

Ljubljana, 30. avgusta. Avtobusni izleti so postali v zadnjem času zelo priljubljeni. Za cenen denar je človeku omogočeno pogledati precej daleč po svetu. Na takih izletih se vedno kaj dogodi.

Pred dnevi se je vož avtobusov odpetjal v Italijo. Nekateri so bili namenjeni v Trst, drugi v Gorico, en avtobus pa za obiskom Gorice še za kratek skok v Trst. Zjutraj so bodro razpoloženi odinili iz Ljubljane. Na Brezovici se je potni vodja spomnil, da je pozabil doma potne liste in kolektivni vizum svojih varovancev. Avto se je moral vrniti in je imel zaradi tega dve ure zamude za ostalimi avtobusi, na obmejni postaji pa jih je kljub temu dohitel, ker so se carinice formalnosti le počasi razvijale. Nekega gosa se je premislila in se je z gorističnega avtobusa preselila v Trst. Vodja potovanja ji je službeno pretovoril oba njena kovčega, večjega in nekoliko manjšega. Končno so vsi avtobusi nadaljevali vožnjo. Oni goristi se je ustavil v Gorici pred hotelom. Potniki so vsak s svojo prtljago izstopili in odšli po svojih potih. Dogovorjeno je bilo, da jih bo naslednji dan ob 20. avto zopet čakal pred hotelom in jih odpeljal v Trst. Nekaj potnik je pogrešil svoj kovček. Prebrskali so ves avtobus, pa ga niso našli. Srečanje velik kovček pa le ni našel svojega lastnika. Dotični, ki svojega ni dobil, ga je vzel v zameno za lastnega. Ko ga je odprl, je našel poleg stvari v njem žensko perilo, nekaj stenskih in lepe nove solnice. Duh solame ga je zelo bodel v nos, toda potnik je bil poštenjak od nog do glave in se ni upal poseči po taki lastnini.

Naslednji dan se je vsa družba, bilo jih je 10, zbrala pred dogovorjenim časom pred hotelom. Ura je odbila že 20, toda avtobusa ni bilo nikjer. Potniki so se tolažili, češ, da se je pač nekoliko zamudil. Potekla je ura in še ona, o avtobusu nobenega doma in slaba. Potniki so se polastila nervoznost, a so še vedno vestno čakali. Nepočila je policijska ura, ki je v Italiji opolnoči. Vrata hotela so zaklenili, da pa potniki niti niso mogli stati, so jim hoteli služabniki pustili pasid hotelom nekaj stolov in miz. Tista noč je bila precej hladna. Zamrzovali so zlasti otroci, ki

jih je bilo nekaj v družbi. Soveča je bilo zabavljanje na preteg. Nočna straža je morala razburjene duhove parkrat odločno opomniti, da ni dovoljeno kaliti nočnega mira. Po hladni noči je nastalo toplo jutro, avtobusa pa še vedno ni bilo od nikoder. Eden izmed družbe je stopil v potovalno pisarno in je po telefonu govoril s Trstom. Prejel je odgovor, da so vsi avtobusi že davno v Ljubljani. Potnikove se je polotila groza. Kaj storiti? V Gorici ni mogli ostati celo večnost, tem manj, ker so jim pošla denarna sredstva. Še enkrat je nekdo stopil k telefonu in dobil zvezo s potovalno pisarno v Ljubljani, kjer so se nemalo začudili, ko so čuli, da se je avtobus vrnil brez 10 potnikov v Ljubljano. Spoznamo se, da bo prišel potnikom nasproti ljubljanski avtobus do Poštojane. Družba pred gorističnim hotelom pa je bila sedaj v skrbi, kako priti do Poštojane brez denarja. Po kratkem posvetovanju so sklenili, da bodo najeli avtobus pri znanem avtobusnem podjetju Ribija v Gorici in sicer na račun ljubljanske potovalne pisarne. Neopazani so končno prišli v Poštojano, kjer jih je čakala stroga obmejna preiskava na naši strani. Carinik je pogledal v vse kovčega, svede tudi v onega damskega, ki se je vračal z isto vsebino, kakršno je imel pri odhodu iz Ljubljane. Carinik je bil mnenja, da so bile solnice kupljene v Italiji in jih je zadržal. Ker pa se je potnik zagovarjal, da kovček ni njegova last, je carinik solnice zaplenil. Končno so se vendarle znašli v Ljubljani. Tudi zamenjava kovčega sta našla svojo pravo lastnika. Dotična gosa je svede pogrešila solnice in jih zahtevala nazaj. Potovalna pisarna je sedaj prepirala človeka dotičnega potnika, da je odgovoril na njegovo, o čemer pa ta ni hotel ničesar slišati. Še sedaj teče pravda, kdo bo odgovoril na odškodnino. Res čudne reči se včasih dogajajo na avtobusnih izletih.

Iz Trboveč

SK. Amsterdamski Herms. V nedeljo je takojšnji SK. Amsterdamski potnik izstopil na postajo v Trboveč. Hermsom ter ga poseljal s razpisom 4-2. O izričami je težko hreči sodbo, ker je bila tekma na razpisnem terenu močno ovržena. Amsterdamski so igrali dober polnopravni in so bili vso tekmo v lastni posesti. Mno go krivice je bilo slišati na račun sodnika G. Jordana, ki je bil pomešno odločen in preveč popustljiv. Če bi sodnik v primeru nenečnega nastopil energično proti izpadežem, ki izvirajo iz sportni red na igrišču, bi tak incidenti izostali.

Pot stoletja iz detnje CMD, danesne je za pot stoletja!

Slavje 30 letnice NSZ

Organizacija narodnega delavstva se je poročila za Slovence v burnem letu 1908, ko je tekla slovenska kri po ljubljanskih ulicah. Takratni septembrski dogodki so njeno ustanovitve pospešili. Razmišljeva se jo avstrijske oblasti to organizacijo preganjale in zaradi njenega nacionalnega programa in udeleževanja v nacionalnih vrstah 1. 1910 tudi razpustile. Toda že naslednje leto se je ustanovila nova NSZ, ki je bila vse do danes interesna zastopnica nacionalnega delavstva. Vse zavedno nacionalno delavstvo zato pravilno ceni pomen svoje organizacije in njen 30 letni jubilej, ki ga bo praznovala sicer skromno, vendar pa resno in dostojno. Upravičeno pričakujemo, da bo tudi vsa ostala nacionalna javnost s simpatijami spremljala jubilejno prireditev narodnega delavstva.

Za proslavo NSZ, ki bo 3. in 4. septembra, je dovoljena polovična železniška vožnja v Ljubljano, na podlagi odloka ministrstva za promet. Vsak udeleženec naj kupi na odhodni postaji cel vozni listek in železniško legitimacijo obr. K13. Ta vozni listek velja potem tudi za brezplačni povratek. Vsak udeleženec pa mora imeti na legitimaciji potrdilo, da se je proslave udeležil. Polovična vožnja velja od 1. do 7. septembra za vse osebe in brze vlake, izvzemši eksprese.

Akad. kipar Napotnik žrtev splašenih konj

Delje, 30. avgusta. Pri hotelu Pošta sta se včeraj okrog pol 12. popoldne splašala konja veletrgovca g. Alojza Mastnaka, ki sta vozila tovrstni voz. Konja sta zdirjala skozi železniški podvoz proti Zavodni. Med vožnjo je odletelo eno kolo. Ko sta konja pridirjala do tako zvanega žimnalkovega marofa v Zavodni, sta prišla po cesti proti Teharju 50 letni znani akademski kipar Ivan Napotnik iz Zavodne pri Šostanju in neki njegov znanec iz Celja. Napotnikove spremljevalce se je v zadnjem hipu rešil s skokom v cestni jarek, Napotnika pa sta konja podirala na tla. Voz je šel čez Napotnika in mu dvakrat zlomil desno nogo pod kolonom, mu poškodoval hrbtenico in mu prizadel tudi manjše poškodbe na glavi. Napotnika so prepeljali z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico. Konja sta dirjala z vozom dalje skozi črt in čez železniško progo na Teharje, kjer so ju končno ustavili in prijeli. Napotnikove poškodbe so težke, a k sreči niso smrtonosne.

Škropilni avto na dnu blejskega jezera

Bled, 30. avgusta. Po čudnem naključju je že preteklo soboto prišla blejska občina, oziroma Zdraviška komisija ob enega svojih škropilnih avtomobilov. Ker med glavno tujsko prometno sezono ne zadošča blejski vodovod, morajo na Bledu za škropljenje cest porabljati tudi vodo iz jezera. V soboto popoldne je avtomobil črpal vodo iz jezera ob bregu nasproti Repetojeve mlekarne blizu hotela »Centrala«. Cisterna je bila že malone napolnjena ter je šofer sprožil motor z namenom, da odpelje, ko so naenkrat odpovedale zavore. Naslednji hip je težki škropilni avto zdrčal po precej strmim bregu proti jezeru. Šofer Hribar in njegov spremljevalec sta se pravočasno odskočila z voza, in si tako rešila življenje, voz pa je pokrila voda. Avto je po pobočju zdrčnil pod vodo kakih 15 m proč od kraja ter običal na dno. Občinski delavci so takoj skušali izvleči vozilo nazaj na breg, a se je izkazalo, da stvar ne bo lahka. Avto so premaknili komaj za par centimetrov s pomočjo železnih vrvi, ki so jih navezali na potopljivi avto, potem pa so nadaljevalje poskuse opustili. Po posvetu so se odločili, da pokličejo iz Ljubljane potapljače, ki so res prišli nadaljevati delo. Dvojcev. Na Bled so prispeli včeraj trije potapljači iz Ljubljane, ki so navezali pod vodo na potopljivi avto verige, pa so ga doslej, kakor nam poročajo iz Bleda, premaknili v smeri brega le za dobrega pol metra. Potapljači delo nadaljujejo, vendar nekateri obupujejo in pravijo, da bo škropilni avto najbrže ostal v vodi.

Tragična smrt brezposelnega delavca

Ljubljana, 30. avgusta. V Ljubljani ob Sv. Petra nastopi se je pripetila včeraj popoldne tragična nesreča. Pod vrsto, nasproti Pajničevih gostilne, se je od nekod radi zbirajo brezposelnosti in se pomenjujejo o tem in onem. Časotaj se tudi pripetila, da pride eden izmed družbe do skromnih dinarjev, za katere kupi gorilnega spirita, ki ga nato zmeša z vodo, kakor gre taka prijava od ust do ust. Gorilnega spirita se je včeraj popoldne napiti tudi 52 letni brezposelni delavec Anton Velkavrh, po rodu z Viča. Osmantleten od močne pijače je nato skušal zlezi čez ograjo nasproti Breškvarjeve kufarske delavnice na zeleno pobočje Ljubljance, z namenom, da se prepiči, poln pa se mu ni posrečil in je vprilo neke vrste tovarševski zbirali po bregu navzdol ter se prekobil čez ožrežni zid v vodo. V vodi je začel klicati na pomoč, zaradi slabotne omotnosti pa je ponovno padel in izgubil pod površino. Nekateri njegovi tovarši so takoj odhiteli v Mestni dom, kjer so sklenili gasilce in so prišli k bregu Ljubljance z obojnimi avtom in v avtomobilu kladivo časa potegnili Velkavrho na suho pred kufarno »Centrala«, kamor ga je zanesel tok vode. Reševalci so Velkavrho še živga našli na avto in ga odpeljali v bolnico, med potjo pa je umrl in se so venili s truplom pred Mestni dom, kamor je prišla okrog 15. policijska komanda. Zdravnik dr. Lazar je ugotovil, da je nastopila smrt zaradi zadušitja, kar ima je voda všla v sapnik, na odročni kraj, kjer so tragično pripetila v mestu.

Beleznica

KOLENDAR

Dance: Torek, 30. avgusta lastočanci: Roma.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matice: Poslednji vlak iz Madrida
Kino Union: Moč ljubavi
Kino Sloga: Milijonar dobitnik
Kino Šiška: Tajna Charlie Chana

DEŽURNE LEKARNE

Dance: Leustek, Resljeva cesta 1; Bahrenov, Kongresni trg 12; Komotar, Vič — Tržaška cesta.

★

Otvoritev

Ljubljanske velesjma

bo v četrtek 1. septembra ob 10. popoldne in ne jutri v sredo, kakor je današnje »Jutro« po pomoti objavilo.

608 slik 375 avtorjev iz 27 dežel vseh petih celin

Kaj takšnega je mogoče videti samo v milijonskih velemedstih — in v Ljubljani, kadar naši organizirani fotomateriji priredijo svoje redne mednarodne razstave umetniških fotografij. Za udeležbo na III. mednarodni razstavi Fotokluba Ljubljane, ki bo od 1. do 12. septembra na Ljubljanskem velemedstju, je konkuriralo celo 531 avtorjev iz 31 dežel s 1889 slikami. Dvajset večerov je bilo treba da je žirija iz te poplave slikovnih pošilk izbrala kvaliteta dela in taka, ki bodo v kakršnemkoli oziru pokazala nacionalne fotografske posebnosti posameznih razstavljajočih skupin. Če seštejemo vse originalne pozitivne ter negativne, ki bodo razstavljani v vseh oddelkih obse fotografske razstave na velemedstju, bi dobili okrog 2500 razstavnih kosov, pri čemer ni všteti razstavnih material druge vrste, grafiki, snemalni in predvalni aparati, povečalniki, vsakovrstne priprave za znanstveno in tehnično fotografijo, fotografska literatura itd. Odkar fotografija obstoji, je bilo morda le toliko tako velikih fotografskih razstav, kolikor je prstov na eni roki. Ne enkrat, desetkrat si jo boš moral ogledati, da dobiš pravi pojem, kaj fotografija v življenju modernega človeka prav za prav pomeni!

8 filmskega platna

Kino Union: Moč ljubavi. Zaradi slabih izkušenj hodi filmski recenzent gledati nemške filme že v nekakšnem neugodnem razpoloženju. V pretekli sezoni nemška filmska proizvodnja v resnici ni ustvarila nič pomembnega, razen »Bogov na stadionu« režiji Riefenstalle. Svelovna kritika je priznala, da je to film izredne kakovosti in zato upamo, da ga bomo videli kmalu tudi v Ljubljani. Zdalj ga obdružuje v Parizu. Nemški film »Moč ljubavi« nas pa kljub temu ni razočaral. Stori sama ne kaže kdo ve kakšne invencije. Gre za mlad zakon, ki preživlja krizo, ko začne moža zapeljevati ženska, ki je bila vanj zaljubljen v študentskih letih. Zmaga očetova ljubezna od otroka in njegovo spoznanje, da ne gre razdirati družinske sreče zaradi dvomljivih nagnjenj do zapeljive ženske. Zanimivost storije poveča okolnost, da je mož znanstvenik, čigar veliko delo propade zaradi ljubezenske pustolovščine. Znanstveno delo ne trpi lahkomišelnosti. Igralec so dobri, razen Fritsche, ki se ga drže manjše slabe filmske operete. Četudi igra resne vloge. Gusti Huter in Jutta Freybo sta ustvarila dva zanimiva tipa žensk. Režija pa ima vse napake nemške filmske režije. Dialogi so tu pa tam banalni nekateri prizori samo nakazani, kolikor je v filmu moralnega pouka pa je kar zmožljivo podan. Zopet lahko rečemo, da se bo nemški film lahko dvignil z dobrimi režijami, ki bi imeli vse sposobnosti kiparja v obdelavi filma, živahnostjo in duhovitojšjo romansijsko fantazijo in občutek za poetične finee v režiji realnega življenja.

Kino Sloga: Mr. Deeds — milijonar dobitnik. Na ta odlični ameriški film opozarjamo vse ljubitelje filmske umetnosti. Zanimivo je, da so film igrali pred meseci samo en dan v kinu Unionu, pa so ga takoj zvezli s sporeda, ker je bila dvorana prvi dan slabo zasedena. Zdalj je prišel na spored v Slogo in moramo Slogi samo čestitati, kajti film je šteti med najboljšje filme ameriške produkcije lanskega leta. Glavno vlogo milijonarja dobitnika igra Gary Cooper, ki je mlad na glasu najboljšega filmskega igralca. V tem filmu lahko obdružimo dovršeno režijo, dovršeno igranje in kvaliteto vsebine. In taki filmi v Ljubljani v sezoni nimajo uspeha!

Iz Maribora

— Mednarodni jedrinski letaki se udeležijo različne konkurence na Biotrah od 1. do 5. septembra s 4 aparati in dvema avtomobiloma.

— Iz šolske službe. Strokovni učitelj A. Jenko iz Slovenjgradca je premeščen v Ormož.

— Če priložnosti kolo k avtomobilu. Trgovska pomočnica Milaeta Burja iz Sehnice ob Dravi je prijavila policiji, da je nekdo odpeljal njenemu bratu Ivanu Tomežu njegov neke gostilne na Vodnikovem trgu žensko kolo, vredno 1000 din. Za tatoma je zaginila vsaka sled.

— Kaj vse kradajo. Posestnik Viktor Glaser iz Ruš je prijavil orožnikom, da so tatovi odnesli iz zapuščenega mlina v Lobnici železno kolo, vredno 1000 dinarjev. Preiskava je dognala, da so tatvino izvršili trije mladeniči iz Maribora, ki so kolo prodati nekemu podjetniku v Mariboru.

— Povoden. Na banovinski cesti pri Mežici je neki kolezar povozil 7-letnega rudarčevega sina Slavka Semca, ki je obležal na cesti s hudimi poškodbami, na obeh nogah. Kolezar se za povozenega fanta ni brigal in je zaginil. Sedaj ga iščejo orožniki.

— Čudno maščevanje. Posestnik Rupert Hlad v Ruš ob Muri ima krasnega volčaka, ki je skoro vsak dan obiskal domačijo posestnika Antona Roškorja, ki je Hečlov sosed. Ko je pes te dni zopet prišel k Roškorjevemu, je podri na tla domačo 3-letno hčerko. To je Roškorja tako razočalo, da je pes vložil in mu odrezal genitalije. Lastnik poskuševanja pesa posestnik Rupert Hlad je zvedo prijavil orožnikom, ki so brezmejnega svedo ovedli delavcem občine v Mariboru.

4. SEPTEMBRA od 13. do 18. URE

VSI V POSTOJSKO JAMO

VELIKA PODZEMSKA VESELICA

Prijave se sprejemajo do 31. avgusta pri vseh ljubiteljih »PUTNIKA« v Sloveniji.

DNEVNE VESTI

Gospodarska osamosvojitev

in uspešnost konkurence domačega obrtniškega dela s tujimi izdelki bomo dosegli, če bomo dvignili naše obrtniške izdelke slogovno in kvalitativno, na drugi strani pa tudi vzgajali občinstvo, da bo znalo pravilno ceniti vrednost domačega rokodelskega dela. Paviljon Zavoda za pospeševanje obrta zbornice za TOI bo na jesenskem ljubljanskem velesejnu pokazal posetnikom celo vrsto ročno prvovalno izdelanih in tudi slogovno in umetniško dovršenih rokodelskih izdelkov najrazličnejših strok. Posebnost tega oddelka so slovenska soba, ki sta jo zasnovala naša priznana arhitektka ing. Serajin in ing. Omahen. Na poedinih izdelkih so delali številni slovenski obrtniki iz vseh delov dravske banovine in sicer mizarске, rezbarske, kiparske, tesarske, ključavničarske, pečarsko-keramiške, tkalske, vezilsko-čipkarske in krznarske stroke. Vsak izdelek nosi na sebi žig in značaj slovenske umetno-obrtniške delavnosti. Oprema slovenske sobe je izbrana in urejena tako, da nudi vpogled v najrazličnejše vrste in načine izdelave stanovanskega pohištva.

Ta ureditve omogoča, da se na enem prostoru od najprostejšega do naravnost luksuznega pokažejo interesi v profilu izdelavi in uporabi slovenskih narodnih motivov poedinih predmetov kot nekaki vzorci, po katerih se da izdelati domača in tipična slovenska soba. Kljub pestrosti bo tvorila ta soba vendarle harmonično celoto in bo nadomestila do gotove mere pridružen več vrst kompletnih sob, ki bi bile sicer ideal prikazanja slovenskega interiera, ki pa se v tem okviru zaradi pomanjkanja prostora in sredstev za enkrat še ne morejo urediti.

V posebni vitrini bodo posetniki razstave videli krasne umetniško in rokotvorno dovršene izdelke ženskih obrtov, steklo-bruštava, keramike, kiparstva, rezbarstva, zlatarstva, tolčne kovine in domačih obrtov, ki dokazujejo visoko strokovno in umetniško višino našega obrta.

Reprezentativni stebel po načrtih arh. inž. Gustava Ogrina, na katerem so delali tesarski, mizarški, kiparski in kovinarski obrtniki, bo dal notranjosti razstave poseben poudarek.

Poseben oddelek paviljona je namenjen razstavi obrtniške strokovne literature, diplom in odklapanj slovenskih obrtnikov na mednarodni obrtniški razstavi v Berlinu.

— Za Rdeči križ. Ministrstvo za pošto, brzojav in telefon je na podlagi zakona o društvu Rdečega križa odredilo, da se mora v času od 9. do 25. septembra plačati za vsa navadna in priporočila pisma, dopisnice, razglednice, navadne in vrednostne pakete ter za brzojave in tuzemskemu prometu obvezna posebna pristojbina za Rdeči križ v znesku 50 par, za ostale poštne pošiljke kakor tudi za pošiljke, ki so po zakonu poštne proste, se ta pristojbina ne plača. Za pošiljke in izvozemstvo plačilo pristojbine ni obvezno. Pristojbina za Rdeči križ se plača s posebnimi znamkami Rdečega križa.

— Putnikovo potovanje v Bolgarijo z obiskom Sofije, Rilskega samostana, Camkorie, Plovdiva, Bačkovskega samostana, Trnova, samostana Preobraženjskega, Arbanasi in Gornje Orehoveke bo od 10. septembra do 19. septembra. Informacije in prijave v vseh ljubiteljih Putnika.

— Zimske posnetki za tujski promet. Slovenski fotoamaterji imajo gotovo velike zaloge zimskih posnetkov, ki so uporabni za tujkoposmetno propagando. K temu spadajo pokrajinski posnetki, pa tudi detajlni sportski posnetki itd. Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Tyrševa cesta 11, prosi vse lastnike takih fotografij, da naj jih predložijo njenemu propagandnemu oddelku v kontakti kopiji ter navedejo višino honorarja za celotno ali za enkratno objavo.

KINO SLOGA, telef. 27-30
Sijajna in smehljiva družabna satira
MR. DEEDS - MILIONAR DOBROTNIK
Danes ob 16., 19.15, 21.15 uri

— V Zagrebu so otvorili razstavo Avgusta Senoe ob stoletnici rojstva tega pomembnega hrvatskega pisatelja in pesnika. Na razstavi so rokopisi, knjige in razni predmeti iz pisateljeve zapuščine. Slovenski sta prisostvovala pisateljeva vdova Slava in sin dr. Branko Senoa ter mnogi ugledni predstavniki javnosti.

— Drzen roparski napad. Dramatična borta se je pripetila včeraj ponoči v stanovanju zagrebškega trgovca Janka Vučetića. Kaznenec Mirko Finjač, ki je bil pred dnevi izpuščen iz Lepoglave, je vdrl v njegovo stanovanje, trgovca pa se je prebudil in se začel ruvati z razbojnikom, ki se je branil z nožem. S pomočjo svoje žene je naposled pobil roparja na tla in ga zvezal z vrvmi, nakar je poklical stražnika. Trgovca in njegovo ženo je ropar ranil z nožem.

— V 5 urah iz Zagreba v Beograd, Italijanske državne železnice so ponudile naši železniški direkciji dva motorna vlaka, ki bi vozila za propagando med Zagrebom in Beogradom v času zagrebške velesejane, namestu da bi bila samo na ogled v paviljonu. Italijani bi dali motorna vlaka brezplačno na razpolago. Prevozila bi progo med Zagrebom in Beogradom v petih urah.

— Maščevanje za padlo dinkajino. V Mostarju je na cesti napadel znanega pesnika prof. Jovana Radulovića neki Vatroslav Topić da bi se maščeval, ker je profesor pri ponavljalnem izpitu vrgele njegovo sestro v gimnazijo. Po napadu je atentator zbežal, stražnik pa ga je kmalu ujel in odvedel v zapore.

— Strožna neareča v Omišu. Iz Splita poročajo o hudi nesreči žene banovinskega uradnika Katice Zuppa iz Splita. V Omišu se je pripetila z avtomobilom večja druzina,

v kateri so bili tudi Vukoslav Marušić, njegova zaročenka hči Katice Zuppa in še tri druge osebe. Na povratku pomoči v Split je avto padel z nekega ovinka v reko Cetina. Marušić, ki je odlični plavalec, je našel šipo v karosiji in je potegnil iz potopljenega avta vse goste. Le komplemente Katice Zuppa mu ni uspelo rešiti. Preden je prišla pomoč iz Splita, je bila nesrečna žena že mrtva.

— Tuji na Jadranu. Včeraj je prispelo s posebnim vlakom iz Dunaja v Split 120 nemških turistov, ki se bodo mudili dalje časa na Jadranu. S Čedokovim vlakom iz Praga pa je prispelo 200 čeških turistov. Turistični parnik »Kraljica Marija« je pripeljal v Split 150 turistov raznih narodnosti.

— Linčar morilec. V Trogir se je vrnil iz kaznilnice, kjer je preostal tri leta joče, pristajniški delavec Marin Emer. Takoj po prihodu v mesto je odšel do neke gostilne, kjer je bila njegova žena Nora kuharica.

Razno iz ljubljanske kronike

Zmeheni pojmi

Ob običajnem četrtletnem terminu se pojavljajo v listih številni oglasi hišnih posetnikov, ki ponujajo stanovanja. Ubogi stanovnjaki najemniki, ki mora na podlagi njihovih navedb iskati stanovanje!

Tako ti ponuja ta dvosobno stanovanje v pritličju. Ko prideš tja, te pelje kakih 10 do 12 stopnic globoko, pod zemljo in ti pokaže izrezito podzemsko ali suterensko stanovanje, obstoječe iz ene sobe in luknje, ki ima namesto okna pri zemlji samo majhno lino, da ne more v njo ne sonce ne zrak. Čemu tako slepmišenje? Saj s tem vendar ne more prevariti najemnika, da bi verjel, da je to pritlično stanovanje in da bi plačal višjo najemnino, kar je vsekakor smisel tega zavijanja.

Drugi zopet ponuja dve sobi in kabinet z vsemi pritlikalnimi. Ko si stanovanje ogledaš, ugotoviš, da obstoja namestu iz treh stanovanskih prostorov samo iz dveh resničnih sob, tako zvani kabinet, ki je pogosto označen tudi kot tretja soba, pa ni nič drugega, kot soba za služkinjo, ki pa v večini primerov niti tega na ziva ne zasluži. Hišni posetniki bi bolje storili, če bi ponujali po resnici in pravici in če bi vrhu tega še temu primerno odmerili najemnino, pa bi imeli brez dvoma mnogo več stalnih in redno plačujočih strank, kakor pa jih imajo sedaj.

Pojavilo so se tudi še triki z vračunano vodarino »do primerne uporabe vode«. Kako naj se meri ta »primerana« uporaba vode, je seveda prepuščeno volji g. hišnega posetnika. Danes so gospodarske razmere že tako daleč ustaljene, da taki triki niso več na mestu in da bi bilo najbolj prav, če hišni posetnik najemniku določi celotno kosmato najemnino. Kako jo pozneje razdeli davčnemu uradu, je njegova stvar, nikakor pa ne gre, da se s takimi triki pušča možnost stalnega navijanja najemnine, kar ustvarja le skrajno nezdravo razmerje med najemniki in hišnimi posetniki. — Najemnik.

— V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. bo v ponedeljek, 5. t. m. v operi slavoslovna predstava Gotovčeve opere »Ero z onega sveta«.

— V prvem opernem predstavi v mesecu septembru bo »Giacinta«. V lanski sezoni je imelo to delo tudi na našem odru izredno velik uspeh. Vprizoritev, ki bo v soboto 3. septembra, bo za našo opero še prav poseben dogodek, ker bo gostovala v naslovni vlogi znamenita pevka ga. Zinka Kunc-Milanov, ki je v pretekli sezoni pela na Metropolitan operi v New Yorku. Dobil je silajne kritike vespovsod. Ko je pela v New Yorku Leonora iz »Trubadurja«, je napisal eden izmed kritikov: »Kot Leonora je nastopila nova pevka z glasom, ki mora zbudit navdušenje pri vseh ljubiteljih glasbe. Svoj glas ima popolnoma v oblasti, ima mnogo smisla za legato in tudi izvrsten pianissimo. Njeni visoki registri so v vsakem pogledu probojni. Podobno se glase tudi druge osebe. Ga. Zinka Kunc-Milanov bo gostovala samo v soboto 3. septembra, na kar še prav posebno opozarjamo. Prodaja vstopnic bo od četrtega dalje pri dnevnih blaginjah in operi. Cene zvišane.

— Vse ljubljanske mešane in moške zbere vabimo na proslavo kraljevega rojstnega dne. V ta namen sklicujemo vajo vseh zborov v sredo 31. VIII. ob 20. uri v Hubadovo pevsko dvorano Glasbene Matice. Udeležba obvezna. Uprava Hubadove župe.

— V preurejenem nebotičniškem baru se bo 1. septembra začela zopet nova sezona veselja in razvedrila. Uprava javnišča je poskrbela za najboljšo barsko glasbo in se nam bo že prvič predstavil »The Velvet Trio«, mojstrski za najmojše pesme, prav tako pa tudi za koncertne skladbe. Med prvimi artisti, ki bodo otvorili novo sezono v tem elitnem ljubljanskem zabavišču, je duo Milanes, ki po svoji komiki, akrobatiki, muzikalnosti in mojstrstvu v parodijah uživa evropski sloves. Poleg tega dva bodo nastopale tudi tri odlične plesalke, tako da bo takoj prvi letošnji barski spored res izbran in hkratu tudi zabaven. Ljubljancem že danes opozarjamo na jutrišnji otvoritev nebotičniškega bara, ki bo svoje goste tudi v novi sezoni postregel z izbranimi pijačami in jedili.

— V darjate obleko revešem. Kakor vedno bo tudi prihodnje sredo zbiral mestni socialni urad obleke, perila, obutev, posteljino in drugo blago na trgu pred Vodnikovim spomenikom. Otčani se komaj zavedajo, kako dragoceni so taki darovi revešem in kako veselo jih sprejmejo. Blago hrani socialni urad v svojem skladišču, zlasti za zimsko dobo; če je pa huda potreba, podeli tudi sedaj revežu potrebno oblačilo. Ako kdo ne more poslati blaga na trg na zbirni stojnico, naj sponosi socialnemu uradu

ta. Pohablje je čisto za vsakega in je nepredelano, kar je za vsakega gostinca. Škoda je, da se s takim znanjem v širini. Tako je močnejši pobegnil v oblačilo, kjer je nastopal pohablje, da svojega blaga, da bi ga umestil. Očitno so močnejši kmeti, ki so se umestili v zaporo. Tudi treni leti je Hinc postajal čisto umorjen in je bil zaradi tega obsojen na tri leta klet.

— Druge pravde smeti se pa, iz Četovega posoda, da je bila kmetica, ki se rada peca, ovelila svojega sosa, kar je njegova žena pohablje njeno plesalo. Občinski mošči so študo ocenili na 25 par ter zahtevali 20 dni honorarja. Pravzaprav honorarja ni hoteli plačati in je zato sodeva prišla pred sodišče. Očitno sosed je bil oproščen, tistojstija pa mora plačati na stroške okrog 800 din.

— Preletarstva naši redni trojci. Pred dnevi je v Stari Palanci modla stomažina žena tovarniškega delavca Julijana Šodliger trojci, tri zbirke in lepo kmetica. Delavko so z očitnim blagoslovom sprejeli v suterensko botelnico.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestalno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Spittu, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, na Rabu, na Visu in v Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Beogradu 29, v Kumboru 26, v Spittu 25, v Sarajevu 22, v Dubrovniku 24, v Zagrebu 21, na Rabu 20, v Mariboru 20,6 in v Ljubljani 20,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 754,7 mm, temperatura pa je bila 14 C.

svoj naslov in urad bo po svojem uslužbenec prevzel blago na darovalčevem domu.

— V »Zemljani« je izdeloval v Novih Jarskih 58 se je pred časom naselil 27 letni krošnjar Pero Milanović iz Podražice v vrbaški banovini, ki je prišel izdelovati nekako ustno vodo, ki ji je dal tudi znamko »Malva«. Vodo je izdeloval iz čistega alkohola in nekaterih pridelkov ter jo razpustil po raznih sejmih in po deželi. Milanovića, ki je razpustil to vodo tudi zadnji nedeljo ob priliki žegnanja v Šiški, so aretirali, a se je predstavljal z dovoljenjem za izdelavo take vode, ki ga je dobil v Beogradu. Dokumente mu je oblast zaplenila, ker je ugotovila, da so ponarejeni, Milanovića pa so vtačili v zapor.

— V Pojasnilo. Včeraj smo poročali v stolpcu »Politični ozorniki« pod naslovom »Ob dvajsetletnici«, kaj je napisal pisatelj Miško Kranjec o nekem Gabru. Na prošnjo pojasnitelja, da železniški uradnik g. Janko Gaber ni identičen z Gabrom, ki ga je imel v mislih pisatelj Miško Kranjec. Kot pisatelj je najbrže po naključju imenoval svojega junaka za Gabra, lahko pa bi ga imenoval tudi drugače, saj je bilo takih junakov, kakršnih je bil v tem članku omejen Gaber, precej ob prevaru.

— V Kradjeje, kar dosežeje. V stanovanje Tereze Seveš v Kolodvorski ulici je vdrl neznan vlomilec in odnesel dve zastepnici v obliki verižice, zlato možko uro, dvokrovno zlato damsko uro z monogramom SJ, tri dolge zlate ovratne verižice, dva para zlatih uhanov za narodno nošo in nekaj druge zlatnine, v skupni vrednosti nad 9.000 din. Z motornega kolesa Cirila Strnada je nekdo ukradel 1200 din vreden brizgomer. Na dalje je bilo vlomljeno v pralnico Pavle Grad v Predovičevi ulici 7 iz katere je odnesel tat za 1100 namoženega perila.

— V Poškodovan delavec. 62-letni delavec France Hafner z Ježice je imel včeraj nekaj dela okrog hiše v Kamniški ulici 36, nenkrat pa mu je padla na glavo težka opeka, ki mu je skoraj prebila črepanjo. Nezvestnega Hafnerja, ki je imel poleg rane na glavi tudi pretresene možgane, so reševalci prepeljali v bolnico.

— V Nesreča na Masarykovi cesti. Na križišču Masarykove in Metelkove ulice so se včeraj okrog 10. srečali tovorni avto, ki je pripeljal a tovornega kolodvora, tramvajski voz, reševalni avto in 35-letni delavec Ivan Deržić iz Strazišča na Gorenjskem, ki je bil na kolesu. Tovorni avto je Deržića podrl na tla in sta šli čez en prednji kolesi. Ponesrečenega Deržića so naložili na avto ter ga odpeljali v bolnico. Ima polomljenih več reber ter hude notranje poškodbe.

Šolstvo

Redno vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofor učni zavod Ljubljana, Dobrobranska 15. je sedaj vsk dan.

Vpisovanje v šolo Glasbene Matice bo v četrtek, petek in soboto, vselej od 9. do 12. in od 15. do 17. V ponedeljek 5. sept. se zbera ob 15. v Hubadovi pevski dvorani vsi učenci za klavir, da se dodela učiteljem in določi urnik. Učenci za violino pridejo na vrsto ob 16., za ostale predmete ob pol 17. Redni pouk se prične v sredo 7. sept. Podrobni pogoji so nabiti v veži zavoda, ukovina lista kakor lanske leto. Poučujejo se vsi teoretični predmeti, so-

KINO UNION
Tel. 23-51
Ob 16., 19.15 in 21.15 uri

WILLY FRITSCH — GUSTI HUBER in JUTTA FREYER
MOČ LJUBEZNI
Film, ki bo vsakomur segel do srca!

lopetje, klavir, vsi godalni instrumenti ter pihala in trobila. Poučevala se bo tudi harmonika in letos na novo kitara. Ravnateljstvo vabi starše, da vpišejo svoje gojence takoj v prvih dneh, da ne izgube ur pouka.

Naš najstarejši glasbeni savez, dr. konservatorij v Ljubljani sprejema gojence od 1. do 7. sept. od 9. do 12. dop. Vsi gojenci morajo pred vpisom izpolniti uradno prijavo, ki jo dolo v pisarni konservatorija, Gosposka ulica št. 8. V konservatoriju se poučujejo vsi teoretični predmeti, solopetje, klavir ter vsi orkestralni instrumenti. Novi gojenci morajo delati sprejemni izpit, ki bo 12. in 13. sept. Drž. konservatorij.

rij ima izvrsten učiteljski zbor, naše najboljše pedagoge. Na novo je imenovana v učiteljski zbor gđ. Majda Lovšćetova za solopetje, absolventka dr. glasbene akademije v Zagrebu. Ravnateljstvo poziva vse stare in nove gojence, da se pravočasno vpišejo.

Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se je prijavilo za vpis v I. razred 1.1938/39 214 učenec in 62 učencev, sprejetih pa je bilo 49 deklet in 48 fantov. Za sprejem so bila merodajna edino le izpričevala in se niso mogli upoštevati nobeni drugi momenti. Pri oceni izpričeval se vseštine niso upoštevale. — Ravnateljstvo.

Električno gospodarstvo v Jugoslaviji

V porabi električne energije nas prekašajo skoro vse sosedne države

Ljubljana, 30. avgusta
Naša država se še ne more uvrščati po svojem elektrotehničnem gospodarstvu med naprednejše, industrializirane države, ima pa vse pogoje za pridobivanje cenene električne energije, da bi se lahko razvila industrija, zlasti še, ker imamo veliko rudno bogastvo.

Le redke so države, ki bi imele toliko vodne energije kakor Jugoslavija, a ne dvomimo so še bolj redke države, ki bi tako slabo izkoriščale naravne sile kakor mi. Vodne sile v naši državi bi lahko producirale od 3,5 milijona Ks (ko so reke najnižje) do 9 Ks ob normalni vodni višini, sedaj pa izkoriščamo le 5,9% vodnih sil pri visoki vodi in le 2,25% pri srednji visoki. Prav tako slabo se izkoriščamo premogovna ležišča. Po cenitvah strokovnjakov vsebuje naša premogovna ležišča 6 milijard 370 milijonov ton premoga, med tem pa ga produciramo na leto le 5 milijonov ton. Če bomo vedno tako počasi izkoriščali premogovnike, ga bomo imeli dovolj še 1.254 let, med tem ko jih v mnogih državah že sedaj skrbijo, kaj bodo počeli, ko bodo že v dognjeni bodočnosti izčrpana premogovna ležišča.

V naši državi je 790 električnih central s skupno kapaciteto 610.000 kw. Niti polovica central ni javnih, ampak le 300, ki imajo kapaciteto 247.000 kilovatnih ur;

416 central imajo industrijska podjetja (368.000 kw kapacitete). 71 central je delno javnega in delno zasebnega značaja. Vse centrale v naši državi so lani producirale 912.575.000 kw električne energije. Za industrijske namene je bilo porabljen 79% energije, za zasebno razsvetljavo 8,2% in za javno razsvetljavo 2,44%. Na prebivalca odpade 59,26 kw električne energije na leto.

Izmed 4.645 občin v naši državi jih uporablja električno energijo samo 713 ali 15,3%. Odstotek prebivalstva v elektrificiranih občinah znaša 27% (4.174.000 prebivalcev).

V pogledu izrabe električne energije nas prekašajo skoraj vse sosedne države, celo Rumuni; Rumunija producira na leto 150 milijonov kwh več električne energije kakor naša država. Na češkoslovaškem so producirali l. 1936 nad 3,5% milijarde kwh električne energije. Upoštevati je treba, da je število prebivalcev na češkoslovaškem skoraj enako kakor pri nas; na prebivalca odpade na leto 229 kwh električne energije, skoraj štirikrat več kakor pri nas.

Na številke o elektrotehničnem gospodarstvu pri nas in v drugih državah bi bilo treba pogosto opozarjati ter naglašati, da je poraba električne energije temelj narodnega blagostanja.

Iz Celja

— Gradnja delavskih stanovanjskih hiš. Mestna občina gradi za poskušajo delavsko hišico v Novi vasi. Če bosta izvedba in cena hišice ustrezali, bo zgradila občina več delavskih hišic in jih prodala intereso.

— Na drž. I. dekliški in dr. dekliški šoli v Celju bo naknadno vpisovanje učenc in učencev za I. razred 1. septembra od 8. do 12. in od 15. do 18. Istočasno bo vpisovanje v otroški vrtci I. dekške šole. Otvoritvena služba bojša bo v petek 2. septembra. Pouk se bo pričel v soboto 3. septembra.

— Dr. dekliška meščanska šola v Celju. Popravnji izpiti bodo v sredo 31. t. m. ob 8. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. V I. razred se bodo sprejemale učence, ki so dovršile IV. razred narodne šole brez slabe ocene ali kak višji razred in niso stare nad 14 let. S seboj morajo prinesiti spričevalo in krstni list.

— Dve nesreči. V Letušu je padel 6 letni posestnikov sinček Anton Puncer v četrtek zvečer pri obranjanju jabolk z jabolnice poldrugi meter globoko in si zlomil desnino nogo. V Prevorju pri Pilistanju je v petek zgrabil vitez mlatlince štiriletnega trgovčevega sinčka Franca Grobelšica in mu zlomil levo nogo nad kolonom. Oba dekčka se zdravita v celjski bolnici.

— Preloženo strejsko tekmovalje. Za preteklo soboto in nedeljo določeno okrožno nagradno strelsko tekmovalje celjskega strelskega okrožja je bilo zaradi slabega vremena preloženo in bo v soboto 17. septembra popoldne in v nedeljo 18. septembra ves dan na strelišču v Pečovniku v Celju.

— Nesreča na počiva. Na Vranskem je padla 67 letna preužitkarica Antonija Žužmanova v soboto doma po stopnicah in si zlomila levo nogo. Istega dne je padel 28 letni hlapec Leopold Jeras z Vrha pri Sv. Lenartu nad Laškimi, ko je vozil spno, pod voz. Kolo je šlo čez eno in mu zlomilo levo nogo pod kolonom. V Soci pri Novi cerkvi je padel 19 letni posestnikov sin Karel Koprivnik v nedeljo med vožnjo z

voza in se hudo poškodoval po glavi. Ponesrečenec se zdravi v celjski bolnici.

— V bolnici je umrla v ponedeljek v visoki starosti 86 let ga. Alica Faber. Krupp, graščakinja in veleposelstnica na Frankolovcu pri Vojniku. Pogreb blage gospe bo v četrtek 1. septembra ob 15. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Celju. V nedeljo je umrl v bolnici 59 letni upokojeni rudar Ivan Mastnak iz Zabukovca pri Grižah.

Iz Gornje Radgone

— Veliko sokolsko slavo na meji. Priprave za veliko sokolsko slavnost, ki bo v obmejni Gornji Radgoni 11. septembra združena s proslavo 20letnice osvobodjenja, so v polnem teku. Dopoldne bo v proslavo 20letnice veliko slavnostno zborovanje, obnem pa poklonitev ob grobu prvih označevalcev Jugoslavije, radgonskih žrtve in Maistrovih borcev. Popoldne bo javen teledovni nastop murskega sokolskega okrožja na novem letnem teledovnišči gornjradgonskega sokolskega društva. Doslej so bile poslane prijavnice vsem okoliškim društvom. Dolžnost vsega članstva je, da pohihi ta dan v obmejni Gornjo Radgono ter tukaj, kjer so l. 1918 padle radgonske žrtve kot prvi oznanjevalci Jugoslavije, manifestira skupno z obmejnimi čuvjarjem za močno in nedeljivo Jugoslavijo!

— Kodra se videli. V nedeljo se je po Gornji Radgoni raznesla vest, da se znani hajduk Koder potepa v tukašnjem okolišču in da so ga videli v vasi Lutverci v Apaški kotlini. Ze par dni se namreč potika tu okrog precej visok možki v razcapani obleki in s pohabljenim roko, okaterem domnevajo, da je Koder, ker izgleda kot pravi razbojnik. Nedavno je pri Kapeli v nekem gozdu nagovoril staro ženico, ki je nabirala suhljad. Vprašal jo je, če se kaj boji Kodra, ženica pa mu je odvrnila, da se ga ne boji, ker itak nič nima, na kar ji je dal kovanca za 50 din z naročilom, naj si kupi vejovje. Zato sklepajo, da je dotični možki zloglasni hajduk Koder.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, trajave beseda Din 1— davek posebej
Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebotičniku«.

KLISEJE

VEČERNE

JUGOGRAFIKA

ŠTETANA 2/3

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

POZOR!

Kupujem in prodajam rabljene čevlje. Potrebujem večjo množico možkih čevljev. Klavžar, Voljakova 4. 2065

FRATJE LA BOSANSKE SLAVE

sveže, debele, trde, kg Din 3.— franko voznina, razpoložljivo v košarah po 50 kg G. Drechsler, Tuzla. 2060

DEERNE PLAGHE

balon svila, vetrne sukniče, obleke, perilo I.T.A. si nabavite najboljše in najceneje pri FRANKU J.U., Ljubljana, St. Petra cesta 14.

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

NAJBOLJŠA RADJSKA REVUJA

NAŠ VAL

SPOREDNI ovsopisni radjski postaj na vaš vrtovih, romar, novela, močni pregled, novice in radjskega sveta, filmova smotna, nagradni nastopi.

UPRAVA: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Mesecna naročnina samo 12.— dinarjev.

Civilno letalstvo v Rusiji

Velik napredek od lanskega leta — Modeli z motorčki na bencin

Sovjetsko civilno letalstvo je prevažilo leto v juliju 3.650.777 tako zvanih tonskih kilometrov in izpolnilo svojo nalogo na 102,5%. Porast civilnega zračnega prometa v Rusiji se nam po kaže še jasneje, če primerjamo podatke iz letošnjega julija z lanskim julijem, ko so preletela sovjetska civilna letala 2.680.000 tonskih kilometrov. Porast znaša 20%. Največji je bil promet na ukrajinski zračni progi, kjer je bil izpolnjen program na 134,6%, takoj za njo so zakavkaski zračne proge s 152,9%, turkvenke s 126,5%, uzbekske s 127,8% in moskovske s 115,2%. Nekatere zračne proge so pa zaostajale, tako je dosegla samo severna uprava samo 96,3% julijskega načrta, južno kazaska 74,4%, severno-kazaska 85%, Daljnega vzhoda 65,9%, arhangelska 82,7% in vzhodno-sibirska tudi 82,7%.

Civilno letalstvo v Rusiji je posebno važno za oddaljene pokrajine in arktične kraje, kamor se pride zelo težko z drugimi prometnimi sredstvi. Tja vozijo letala ljudi, pošto, živila, zdravila in zdravnike. Letalska sanitetna služba je organizirana po vsej Rusiji in letos v avgustu je minilo pet let, odkar se je pričelo njeno delovanje. Lahko si mislimo, kaj pomeni nagla zdravniška pomoč za bolnike v daljnih krajih, kamor bi zdravnik sploh ne mogel, če bi ne bilo letala, odnosno bi prispel, ko bi bilo že pre-

pozno. Sanitetna letala letajo na Sahalin, v Arktido na otok Kobujev, v Andermo in drugam. V šestih mesecih so prepeljala letala v bolnice okrog 1000 bolnikov in 800 zdravnikov k bolnikom. Kjer se letalo ni moglo spustiti na tla, je skočil zdravnik iz njega s padalom. Pripomniti je še treba, da sta zdravniška pomoč in prevoz bolnikov z letalom brezplačna.

V Rusiji pa skrbijo tudi za letalski naraščaj, ki se vzgaja kakor v drugih državah od vsega početka. V avgustu so imeli v Koptesbelu tradicionalno tekmo sovjetske mladine v izdelovanju letalskih modelov. K tekmi so pripustili samo tiste, ki so napravili izpit in imajo pravico nositi znake mladitve graditeljev letalstva in ki so zmagali na manjših takih tekmah. Tekmovanja se je udeležilo 13 kolektivov in 120 posameznikov. Preizkušali so modele vseh vrst letal od najenostavnejših do najbolj kompliciranih z motorčki na bencin. Hidroplani in brza letala so tekmovala na letošnjem tekmovalnem prvaku. Postavljenih je bilo 14 novih ruskih rekordov. O štirih so obvestili mednarodno letalsko federacijo, da jih potrdi kot mednarodne rekorde. Naivejši uspeh je dosegel Sergej Maljk s svojim modelom na bencinski motorček. Ta model je ostal v zraku 13 minut in preletel 24,5 km dolgo pot.

Iz filmskega sveta

Sylvia Sidney se je drugič omožila

Dražestna filmska igralka Sylvia Sidney se je pred dnevi omožila v Londonu z gledališkim igralcem, ki je bil njen partner zadnje čase, ko je nastopala v nekem londonskem gledališču. Njen drugi mož se piše Luther Adler in je Amerikanec ter član gledališkega ansambla, ki je te mesece gostoval v Londonu in žel velik uspeh v igri »Mladenič v zlatu«.

Sylvia Sidney se je omožila prvič 1. 1935 v New Yorku z nekim založnikom. Po dobrem letu je zahtevala ločitev zakona. Ob tej priliki je izjavila: Moj mož pravi, da ne razume filmskih ljudi in priznava, da filmski ljudje njega ne razumejo.

Ljubosumni Tarzan se je ločil

Se večja senzacija kakor druga poroka Sylvie Sidney in napredovanje Clarka Gablea v lastnika in direktorja dnevnika je zdaj v Hollywoodu ločitev filmskega igralca Johnnyja Weissmüllera, znanega filmskega Tarzana. Njegova žena je bila lepa Mehčanka filmska igralka in pesalka Lupe Velez, ki je že večkrat zahtevala, naj ločijo njen nesrečni zakon z »dražestno zverjo«. Tako je imenovala svojega moža, interpreti poldivjega človeka — Tarzana.

Weissmüller in Lupe Velez sta se vzela 1. 1933. Poroka je bila v Los Vegasu. Tarzanu je bilo 29 let, zaročenki pa 23 let. Lepa Lupe Velez je ženska nestalnega srca, ki ji samo sprememba kraja čas. Že tri mesece po poroki so se začeli med mladima zakoncem prepri. Velez je izjavila, da je njena dražestna zver neznošen ljubosumna in da je ne pusti same niti k frizerju. Tarzan je že vedel, zakaj je bil ljubosumen. V četrtem mesecu po poroki je Velez zahtevala prikratk ločitev zakona, a Tarzan ni hotel nič slišati o tem in se je z zapeljivo ženo pomiril.

V juliju 1. 1934 je Velez drugič zahtevala sodno ločitev zakona, češ da je Tarzan postal docela neznošen zaradi svoje ljubosumnosti. Pred sodnikom je Velez pri-

povedovala, da jo Tarzan doma zmerja kakor nihče, da se zneša nad njo, kadar koli se mu nudi prilika ter se sploh vede do nje kakor zverina. Saj ni čudno, je Velez pridelala, v filmu igra že več let samo Tarzane in ne spregovori pred kamero več kot nekaj na pol človeških besed in izpusti nekaj živalskih kričev, doma pa skuša doprinesti, česar v filmu ne more osteti. Vendar je Velez po osmih dneh umaknila tudi to pot svoj predlog za ločitev.

V juniju 1. 1935 je vložila nov predlog za ločitev, a tudi zdaj sta se Tarzan in Velez spravila, toda samo navidezno. Lani v aprilu je Lupe Velez po hudi krizi zahtevala zopet sodno ločitev njenega nesrečnega zakona s Tarzanom. To pot je Tarzan sam sprevidel, da more samo ločitev rešiti njega in ženo ter ni ugovarjal. Pred dnevi je bila ločitev potrjena. Lupe Velez je utemljevala ločitev s trditvijo: Johnny, ta dražestna in ljubosumna zver, me ne ljubi več. Celo pretepati se me je naveličal, niti to mu ne dela več veselja.

Franchot Tone zopet v gledališču

Simpatici Franchot Tone, ki smo ga občudovali v »Bengali«, je dal Hollywoodu slovo. V oktobru bo potekla njegova pogodba z največjim ameriškim filmskim podjetjem Metro Goldwin Mayer. Podjetje je igralcu ponujalo nov angažman in večjo plačo, a Tone je ponudbo odklonil z izjavo: Nikdar nisem bil z vsem srcem v Hollywoodu, vedno sem si želel nazaj v gledališče, odkoder sem prišel k filmu. Zato hočem postati zopet dober gledališki igralec.

Znano je, da je bil Franchot Tone do-

ber prijatelj filmske igralkice Joan Crawford. Pred meseci sta se razšla, zato naj-

brže Tone tudi ni maral več ostati v Hollywoodu.

Prejemki in izdatki filmske igralkice

Filmske zvezde, tu pa tam odkrijejo ameriškim reporterjem svoje zasebne tajne glede prejemkov in izdatkov. Filmska igralka Carole Lombard, ki je najbolj plačana zvezda v Hollywoodu, je dokazala te dni nekemu novinarju, ki jo je pri-

šel intervjuvat, da je lani zaslužila v teku celotnega leta okrog 22 milijonov dolarjev. Od tega ogromnega zaslužka ji je samo ameriška davkarja pobrala nad 20 milijonov dolarjev, okrog 1 milijon dolarjev pa je izdala za svojega zasebnega tajnika, ki je tudi menager, ter za reklamne članke. Tako ji je ostal od ogromnega zaslužka dober milijon za zasebne potrebe in izdatke.

Te ugotovitve so vzbudile nemalo začudenje v Ameriki, ko jih je objavil neki njujorški list. Carole Lombard je morala sprejeti še kopico drugih novinarjev, ki niso verjeli, da so filmske igralkice tako hudo obdavčene. Igralka jim je izjavila: Vse do pike je resnično. Kaj hočete, tako je pač. Ako delam 10 dni v ateljeju, delam 9 in eno četrtino dneva samo za državno blaginjo, tri četrtine dneva pa zase. Je že tako, a kljub temu bom ostala pri filmu, ker ga ljubim in brez njega ne morem več živeti.

Mesto tenisa

V Wimbledonu, glavnem sedežu angleškega tenisa, morajo vsako leto odkloniti v našem denarju za dobrih 10 milijonov vstopnic. Vsek dan prodajo okrog 16 tisoč vstopnic. Centralni dvorec je po vseh znakih sodeč najdražji teniški dvorec na svetu. Vzdrževalni stroški so zelo visoki in kadar igrajo na njem teniške turnirje, je podobno ogromni smaragdno zeleni preprogi. V krogu okrog njega je prostora za 10.000 gledalcev.

Kadar igrajo v Wimbledonu na vseh teniških prostorih, lahko prisostvuje teknam 25.000 gledalcev. Kdor si je priboril zmago na enem izmed wimbledonskih teniških pribojstev, katere bi ne bil deležen nikjer drugje v dveh tednih, ko se bje boj za prvenstvo, porabi 8.500 zlatih. Odklone žogice prodajo po polovnični ceni. Za nje skrbi 50 posebnih uslužbencev, ki izločene žogice takoj poberejo in spravijo v vrče.

Dobra letina v Slovenskih goricah

Trsje je polno lepega grozdja in bo vinski pridelek obilen, če bo lepa jesen, pa tudi sadno drevje je bogato rodilo

V vinorodnih Slovenskih goricah so letos vinogradi polni lepega grozdja. Že klopoče klopotci in grozdeje polagoma zori. Lep je pogled na trs, obložen z grozdem, ki čaka vselega obirača. Vinogradniki že pripravljajo sode v pritakovanju, da bo do letos kleti bolj polne, kakor so bile lani. Letos vinogradi niso toliko trpeli zaradi peronospor, ki ni tako razasjala kakor prejšnja leta in uničevala pridelek in les. Letos so škropili le 4 do 6krat, do čim so prejšnja leta, kdor je le količkaj hotel obdržati grozde, morali škropiti 10krat, kar je seveda močno podražilo po peronospori itak slab pridelek. Zato je bilo tudi vino kvalitativno slabše in je bila cena pod povprečjem, vinogradnik pa je trpel. Marsikdo se letos veselil dobre letine in je prepričan, da bodo cene ugodnejše, ker bo v drugih državah, posebno pa na Madžarskem, kakor pravijo poročila, letos slaba vinska letina in se nam zato obeta dober trg.

So pa tudi kraji, kjer ljudje žalostni zro na svoje vinograde, ker jih je v zgodnji pomladi in poletju popolnoma uničila toča, kjer ni grozdja in ne veselja. To so po večini predeli v rodovitnem Rožiskem vrhu med Sv. Jurijem ob Ščavnici ter Kapele. Ti vinogradi so popolnoma uničeni in zro vinogradniki, ki so upali v dobro letino, žalostno in obupano na one srečnike, katerim je bila usoda bolj naklonjena in jim je strašni uničujoči element prižganec.

Prav zaradi tega bi bilo obvezno zava-

rovanje proti toči zelo potrebno, ker bi marsikdo dobil vsaj delno povrnjeno škodo. Upamo, da sedaj ne bo več toče, ki je napravila že obilno škodo.

Poleg dobre vinske letine je letos v Slovenskih goricah tudi izredno dobra sadna letina. Sadno drevje je letos zelo dobro obrodilo, vendar pa je slabo negovano. Je zelo škriplasto, kar posebno vpliva na prodajo, kakor tudi na prodajno ceno sadja. Sadovnjaki so premalo gojeni in zelo zanemarjeni in se jim posveča vse premalo skrbi. Sadjarstvo je danes ena izmed važnejših pridobitnih panog kmetijske gospodarstva in bi se moralo paziti zlasti na kakovost pridelka ter na posebnost izbire. V tem pogledu je naše sadjarstvo še na precej nizki stopnji in daleč zaostajamo za drugimi državami, ki nam z lahkoto konkurirajo na svetovnem trgu.

Kljub temu so na vseh večjih postajah stalno nakladajo jabolka za izvoz. Cene so letos precej ugodne in plačujejo za kg lepih, sortiranih jabolk 2,70 do 3 din. Cene bi bile še višje, če bi bilo naše sadje lepše, brez škriplu, ker bi dobilo tudi svetovni sloves.

Posebno mnogo jabolk gre v Nemčijo in na Češkoslovaško, v zadnjem času pa so naši sadni izvozniki precej razburjeni zaradi rapidnega padanja nemške marke. Če bo marka še naprej tako naglo padala, bo naš sadni izvoz zastal in bodo kmetje močno oškodovani, ker ne bodo mogli svojega pridelka prodati ali pa ga bodo morali prodati pod ceno. —vik—

Četrtno manj hmelja kakor lani

Po dosedanjih hmeljarskih poročilih pri nas in v drugih državah bo letos precej manj hmelja kakor lani in pričakujejo hmeljarji nekoliko višje cene, zlasti še, ker konzum piva v svetu narašča (posebno v Ameriki).

V Savinjski dolini so začeli obirati hmelj po 15. avgustu. Nekaj časa je kazalo, da bo hmelj znatno trpel zaradi suše, po izdatnejšem deževju v začetku meseca, so si pa nasadi lepo opomogli. Hmelj je letos celo mnogo lepši kakor lani. Pridelka bo precej manj v primeru z lanskim; računajo, da je bilo letos pridelanega približno četrtno ali celo 30% manj hmelja kakor lani, vendar pa ni mogoče natančno presoditi kvantitete pridelka, dokler obiranje ne bo končano.

Naši hmeljarji se tolažijo, da bodo letos cene na svetovnem trgu znatno porasle, ker prihajajo poročila, da bo tudi na Češkoslovaškem manj pridelka. V svetovno znanem žateškem okolišu bo letos približno 15% manjši pridelek kakor lani. Tudi v drugih okoliših so pridelali znatno manj hmelja kakor lani. Na cene bo predvsem vplivala količina pridelka v Nemčiji, na Poljskem, v Franciji in v Ameriki. Amerika, ki je največji konzument piva, odkar je odpravljena prohibicija, bo letos pridelala baje 25% manj hmelja kakor lani. Tudi v Angliji kaže, da bo pridelek manjši. V Nemčiji so napravila neurja v hmeljarskih nasadih veliko škodo. V Belgiji hmelj trpi zaradi slabega vremena in škodljivcev.

Kljub vsem tem poročilom bi pa bil optimizem, ki se polašča nekaterih hmeljarjev v pričakovanju, da bodo dobro prodali letošnji pridelek, še preuranjen. Šele čez nekaj tednov bo lažje oceniti položaj na svetovnih tržiščih, ko bo večina hmelja že obranega.

Vlomi dolgo iskanega rokovnjača

Šmartno pri Litiji, 26. avgusta. Že več tednov se klati po Dolenjskem in Zasavju Jože Anžur, ki je doma iz Zdobrave pri Ljubljani, rojen pa je v dolini Besnici med Jančami. V zadnjem času je izvršil več vlomov in tatvin. Najprej ga je zajela pri Savi, ko je lovil ribe brez ribiške karte, orožniška patrulja, ki se je izdal pod napačnim imenom. Arretirali so ga in odpeljali v sodne zapore, pa se mu je posrečilo da je pobegnil na svobodo.

Nekaj časa se je skrival po odročnih krajih in je kradel, kjer je kaj mogel. Kakor so ugotovile sedanje poizvedbe, se je zadrževal Jože Anžur nekaj časa tudi v Ljubljani in se je brez strahu šetal po ljubljanskih ulicah, dočim so ga iskali orožniki po Dolenjskem.

Iz Radeč

— Nagradno kegljanje družbe sv. Cirila in Metoda, ki bi moralo biti preteklo nedeljo, je bilo zaradi slabega vremena preloženo na prihodnjo nedeljo. V kegljanju vodi trenutno g. Dolinar s 16 kg-ji v treh lučkah. Odklonev bo padla v nedeljo, ko se bo prekinjeno tekmovalno končalo in se bodo razdelili letni nagradni dobinki.

— Vpisovanje v strokovno nadaljevalno šolo v Radečah bo 2. septembra ob 11. Pri tej priliki se obrazloži urnik in šolske potrebščine. 3. septembra se začne redni pouk. Vpisovanje v ljudsko šolo za dosegljence in novince bo 1. septembra ob 9. do 12. in popoldne ob 3. do 5. 2. septembra bo ob 8. sv. maša. Otroci se naj zbere pred šolo. 3. septembra se začne redni pouk.

SPORT

— ZSK Hermes—motosekija. Danes redni članski sestanek ob 20. pri šeststici. Ker bodo na sestanku razdeljene funkcije za organizacijo dirke na Grad, je udeležba obvezna. Vsi sigurno in točno. — Tajnik I.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

GEORGES OHNET:

SERGEJ PANIN

Ivanka je zamahnila z roko v znak, da je s tem zadovoljna. Radosten smehljal ji je zaigral na obrazu. Odpeljati jo je, to pomenilo za njo oddih.

— Kam se pa odpeljeva?

— Saj v tem je baš tisto presenečenje. Ali veste, da se princ in njegova soproga pripravljata na potovanje?

— Da, toda onadva nista hotela izdati cilja svojega potovanja, — ga je prekinila Ivanka, ki jo je jelo znova skrbeti, kaj bo z odhodom.

— Meni ne. Namenila sta se v Švico. No torej, midva se odpeljeva za njima.

Cayrol nikakor ni imel srečne misli. Ivanka je planila pokonci liki košuta, če zasliši strel na poseki.

— Odpotovati za njima! — je vzklilnila.

— Da, da bova lahko z njima nadaljevala ženitovansko potovanje. Potovali bomo skupaj, dva mlada zakonska para. To bo sijajno! Sergej, ki sem z njim načel to vprašanje, se je izmotaval, pa mi je priskočila na pomoč princesa. Ko je pa videl, da sva se z njegovo ženo sporazumela, se je jel smejeti, rekoč:

— Vi hočete to? Dobro, pa naj bo! Ne govorimo več o tem.

38

Med nama rečeno, branil se je samo tako na videz. Čeprav pravijo, da je ljubezen sebičnost med štirimi očmi, se po štirinajstih dneh intimnosti Sergej gotovo ne bo jezil, če bova nekoliko motila to srečo dveh zaljubljenцев. Odpeljemo se v Italijo, da si ogledamo jezera. Tam se bomo vozili z ladjo, vsi štirje skupaj, ah, kako lepo bo to!

Cayrol bi bil lahko govoril celo uro in ji citiral ves vodič Conti, Ivanka ga ni več poslušala: razmišljala je. Zaman je bilo torej vse prizadevanje, zaman trden sklep, da se bo izognila možu, ki ga je tako vroče ljubila. Nepremagljiva usodnost jo je vedno znova vračala k njemu, pred katerim je bežala. In njen lastni mož je pripravil: to nevidno, proketo ponovno zblizevanje. Otožen smehljal ji je zaigral na ustih. Bilo je nekaj strahotno komičnega v nasmejani in mirni Cayrolovi trmi, s katero je naravnost vodil svojo ženo Sergeju v naročje.

Presenečen nad Ivankino molčečnostjo je Cayrol za hip obmolnil, potem je pa vprašal:

— Kaj je vam? Molčite kakor princ, ko sem pred njim razvijal svoj načrt.

Ivanka se je naglo obrnila. Cayrolova primerjava je bila preveč neposredna. Končno, zabito te ga moža ji je postajala že mučna.

Zbogom po čudnem vtisu svojih tesci. Je ban-kir nadaljeval:

— Če vam to potovanje ni po volji, sem priprav-ljen odpovedati se mu.

Mlado ženo je ganila ta pokorna uslužnost.

— Seveda mi je, — je dejala tiho. — Hvaležna vam bom zanj.

— Upal sem, da vam napravim veselje, — je Cayrol znova povzel besedo. Jaz se moram opravičiti, da sem bil pri tem tako neroden. Ostaneva v Parizu. Meni ne gre za kraj. Tam, kjer sem z vami, ničesar ne pogrešam.

Zarečih oči se ji je približal.

— Kako krasni ste, Ivanka, in jaz vas že dolgo ljubim!

Ivanka je v nejasni grozi odskočila. Ves v ognju ji je Cayrol ognil večerni plašč in se ozrl na vrata, rekoč:

— Kotiča čaka, lahko greva.

Ivanka je bila pa vsa zbeganja in ni se ganila.

— Počakajva še malo, — je dejala.

Cayrol se je v zadregi nasmešnil.

Malo prej se je v vam pa tako mudilo.

To je bilo res, toda v Ivanki je bila nenadoma nastala izprememba. Pogum ji je bil upadel. Čutila se je zelo izčrpano. Misel, da bi se odpeljala s Cayrolom, da bi sedela z njim sama v ozki kotički, ji je bila strašna. Plaho se je ozrla na svojega moža in videla je kakor v megli njegovo debeluhasto postavo, zmečkani naprsnik, prelomljen nad okroglim trebuškom in kepe masti, viseče čez ovratnik.

Videla je ploščata ušesa, katerim so manjkali samo še zlati uhani. Videla je grobe, kosmate roke, kjer se je na enem prstu lesketal posev nov poročni prstan. Kar ji je stopil pred oči nežni, na-

smejani Sergejev profil, njegove krasne modre oči in dolga svetla brada.

— Kaj vam je? Vi jočete! — je vzklilnil Cayrol ves v skrbeh.

— Nič hudega ni, samo malo nervozna sem; spominjam se, da nosi ta grad moje ime. Tu sem preživela svoja otroška leta, tu je umrl moj oče. Ti-sočere vezi me vežejo na ta dom in zato ga zapuščam zelo težko.

— Čaka vas drugi dom, nasmejan, razkošno opremljen, — je zašepetal Cayrol, — dom, ki bo dostojen sprejeti vas. Tam boste stanovali odslej kraj mene, srečna v mojem naročju in vsa moja.

Potem je pa izrekel še vročo prošnjo:

— Ivanka, odpeljiva se!

Hotel jo je objeti, toda mlada žena se mu je naglo umaknila.

— Pustite me! — je vzklilnila.

Cayrol jo je začudeno pogledal.

— Kaj se pa godi? Vsa se tresete, saj ste vsa prestrašena.

Poskusil je pošaliti se:

— Mar sem tako strašen? Ali pa vas misel na odhod iz teh krajev tako vznemirja? Če je tako, zakaj mi tega niste povedali prej? Saj razumem take reči. Ostaneva v gradu še en dan ali dva, kolikor boste želeli. Uredil sem svoje zadeve tako, da sem prost. Najin mali raj bo že počakal, da prideva.